

AMENTUL  
 24 Cor.  
 12  
 2  
 e Dumineci  
 4 Cor.  
 România și  
 10 Cor.  
 pentru Ro-  
 străinătate pe  
 40 franci.

# TRIBUNA

REDACȚIA  
 și ADMINISTRAȚIA  
 Deak Ferenoz-utca 20.  
 INSERȚIUNILE  
 se primesc la adminis-  
 trație.  
 Mulțumite publice și Loc de-  
 schis costă fiecare șir 20 fl.  
 Manuscripte nu se ina-  
 polază.  
 Telefon pentru oraș și  
 comitat 502.

## Turneu artistic.

Comitetul central al Societății pentru fond de teatru a hotărât în 5 Aprilie, să dea un turneu artistic, în cursul lunii Iulie, pus sub conducerea dlui Auril P. Bănuț, directorul Societății și cu colaborarea a bursieri ai ei. Turneul, după cum se vede din altă parte a ziarului nostru, va începe din centrele noastre cele mai dezvoltate. Programul e compus din piese numai românești, de cei mai buni comici ai noștri; din declamații din autorii de frunte și din conferințe ocazionale. Oricât de modest în proporții și ori cât de redus ca material artistic, turneul e un eveniment cultural ce vire să aducă o clipă în mijlocul cruntului politic ce purtăm.

Drumul ei greu și lung, întretăiat de nevoia îndolenței și sărăciei noastre, Societatea pentru fond de teatru se apropie după o muncă spinoasă de patru luni de la ținta aspirațiilor sale. Purtată la război pe umerii entuziasmului lesnetor, părăsită mai apoi în descurajarea călă ce ne cuprinsese la recunoașterea meritelor enorme pe cari trebuia să le plătească azi e îmbrățișată iarăși cu căldură, și cu încredințarea conducătorilor ei și în al dui Bănuț, care de doi ani încoace propagandă adevărat apostolească, pentru realizarea atât de viu dorită a teatru românesc.

cu pregătiri temeinice, destoinic, conștiințat și neobosit, d. Bănuț, desfășoară o ac-

tivitate rațională și sistematică, deșteptând pretutindeni un interes cald pentru teatrul românesc. A organizat până în prezent 50 de comitete filiale: tot atâtea ochiuri în fragila rețea a mișcării noastre teatrale, întinsă azi peste întreg teritoriul românesc din Ungaria; a citit o seamă de conferințe instructive în orașele cele mai expuse culturii străine și a dat vre-o câteva reprezentații reușite, ajutat de diletanți mai pricepuți în ale scenei, schițându-ne astfel în linii mari și luminoase cadrele în cari va trebui să se realizeze viitorul teatru românesc. Gândul d-sale necurmat, ideea care-l stăpânește fără încetare e *teatrul românesc ambulant* și nici că se poate închipui în referințele noastre de azi un *teatru stabil*. Teatrul stabil va răsări odată în mod firesc, din o situație economică și culturală înfloritoare și trainică, când, într'un stadiu de evoluție înaintat, se va fi săvârșit și centralizarea vieții noastre naționale. O lungă cale evolutivă ne desparte încă de acel stadiu și până să-l ajungem, exigențele noastre vor trebui să se împace cu cea ce ne îngăduie azi sărăcia.

Mijloacele bănești ale Societății sânt atât de puține — fondul ei n'a atins încă suma de un jumătate de milion de coroane — încât ea nu poate să asigure nici măcar existența unui număr de artiști, cari să fie contingentul necesar al teatrului ambulant. Literatura noastră dramatică e azi încă în stadiul când artiștii, ei singuri trebuie să și scrie, să și joace și să și critice operele lor. Repertoriul teatrului nostru e atât de sărac,

încât în grabă n'am putea cita nici trei piese potrivite exigențelor de educație ale publicului nostru.

Dar cum cultul unui ideal se stinge cu încetul, dacă publicul nu vede realizându-se măcar câte-o părțică din el, a fost un semn de înțelegere din partea Societății, că azi vară, în congresul dela Alba Iulia, pentru a ține viu interesul obștei, a hotărât ca directorul artistic să organizeze de aici înainte, vară de vară, o serie de reprezentații teatrale, cu concursul bursierilor ei. Fazele de dezvoltare ale societății reoglinesc cum interesul publicului nostru era uneori aproape să se stingă, descurajat de marea depărtare ce i-se desena până la înființarea teatrului său național. A fost chiar o epocă când nici nu se mai țineau congresele Societății. Azi însă, mulțumită conducătorilor ei actuali entuziaști, și — iarăși — mai presus, rîvnei minunate a dlui Bănuț, interesul publicului e din ce în ce mai intens, mai viu.

Conformându-se hotărârii de azi-vară a congresului, hotărâre asupra căreia a revenit comitetul central în ședința sa din 5 Aprilie, d. Bănuț a elaborat un program bogat și select, a cuprins în el numai puncte românești, și va întreprinde în Iulie, *cel dintâi turneu artistic, cu cea dintâi trupă de artiști ai Societății noastre de teatru*.

Interesul și însuflețirea cu care va fi primită în cele zece centre ale noastre trupa Societății, va fi pârghia activității ei din viitor. Se va vedea dacă există aievea acea așteptare impacientă în sufletele noastre,

## Mărturisirea credinței mele.

De Grigorie Petroff\*).

Am împlinit acum douăzeci de ani, pe când plăseam în vîrstă, fiind în seminar în toată tinerețea mea — m'am hotărât cu toată încredințarea să apuc calea preoției. Atunci încă nu se vorbea despre precum până acum ca împă-

Grigorie Petroff a fost profesor de teologie în gimnaziul tehnic, a fost un predicator popular al ortodoxiei, în care a accentuat democrația și libertatea vremii. A fost și jurnalist și politician, a fost membru în două Dumă. Autoritățile bisericești nu au putut suferi de nunele ideii ale lui — și l-au pedepsit la închisoare în mânăstire. A fost provocat să dea un răspuns la unele acuze indicate în privirea credinței lui. De a replica în carerra cum e obiceiul rusec, adresă o aspră scrisoare metr. din Petersburg în care a trimis și această prof. de cred. care a luminat asupra relațiilor teologice, politice și sociale în Rusia.

Unul dintre cei mai talentați, mai energici și mai curajoși profesori în Bis. rusească. Puritatea caracterului și principiilor sale l-au făcut imun în Rusia și-l făcuse de orice prigoniri caracteristice temperamntului conducătorilor rusești.

Funcția de față poate fi de îndemn preoților, al căror concurs se cere pentru salvarea noastră națională în frământările politice de azi. Se condamnă lași și tovarășia cu despoții și se scoate în relief necesitatea luării asupra-și a datorii lor po-

Funcția ni prezintă un ideal de preot luptător, a căruia viață e vrednică, de urmat chiar la noi. Petroff este o personalitate cea mai marcantă în biserică ortodoxă azi.

răția lui Dumnezeu înfăptuită între oameni, întruparea Dumnezeirii în omenire, precum s'a făcut trup Dumnezeirea în Isus Christos. Cere monii, formule de credință și sisteme dogmatice dela sine nu constituiesc Biserica. Ființa Bisericii este Christos, sălășluirea în viață a adevărului Evanghelic.

Ținta vieții mele o am definit astfel: Să fiu trimbița adevărului, înscris în inimă și în minte și dovedit în fapte, pentru ca fiind slujbașul bisericii să pot zidi între oameni împărăția lui Dumnezeu, acesta mi-a fost lucrul cel mai sublim, care să-mi aducă mângâiere, înpăcând nemulțumirile, cari azi și au ajuns culmea. Pentru că între noi, chiar după predicarea Evangheliei în nouăsprezece sute de ani abia unele persoane sânt creștine; nu e creștinătate, nu e legislațiune creștinească. Nu e cărmuirea creștină în viață. Nu e formă creștină de guvernare. Nu e societate creștină, nici stat creștinesc. Ar fi o vorbă deșartă să zici că întreagă rasa omenească e creștină. Legăturile între neamuri sânt spre dispreț și baljocurirea spiritului Evanghelic. Cele mai multe state creștine susțin milioane de oameni ferecați în arme, ca să măcelărească masele de aproape-lui de alte rase, ba chiar pe proprii lor cetățeni, nemulțumiți de metodele schinguirii mulțimilor. Ultimul refugiu al poporului despoiat e socotit ca pasul omenesc cel mai monstruos, ca atentat spre distrugere. Ucigătorul se întemeiază pe știință — știința criminalității.

În ce se deosebesc legăturile reciproce ale popoarelor creștine, în afaceri internaționale, de vechea păgînătate? Și în ce se deosebește felul de tratare al statelor de azi cu cetățenii lor, de felul

păgînătății? Domnitorii socotea statul ca moșie a lor și poporul ca slugi ale lor. În loc de a sluji ei poporul, ei cer să-l slujască poporul pe ei. În loc de a socoti voința poporului, ei strivesc poporul cu voința lor, cu capriiul lor, ba chiar cu despotismul lor cel mai destrăbălat. Și în schimb pentru atâtea toate strâng milioanele pentru strălucirea palatelor lor și masele flămânde se vestejesc în țară sub coperișul cerului. Această stare de lucruri socotită legală a devenit o parte din aranjamentul sfințit de obicei. Pretențiunile poporului față de domnitor de a fi respectat și prețuit, sânt socotite drept crime, cari se resping și sânt aspru pedepsite.

Cât sânge din trupul național n'au vărsat creștineștii și evlavioșii regi, de câteori supușii lor n-au dorit să-și aline suferințele vieții lor? Câtă barbarie fără inimă și cruzime s'a revărsat din partea lor decâteori au făcut ordine într-o provincie cucerită!

Istoria ne arată o listă lungă de țări scăldate în sânge, dar nu cunosc nici nu știu vr'un monarh, care ar fi zis vr'odată: »În împărăția mea am stabilit împărăția lui Dzeu. Scaunul meu e scaunul dreptății lui Dumnezeu.« Cu toate aceste titluri »în numele lui Dumnezeu« este, dar nici un guvern n'a fost să fie vrednic de dreptatea lui Dumnezeu. A fost și e stăpânire brutală, schinguire și apăsare sistematică. Însă Evagelia spune: Mateiu XX. 26, 27.: »Nu astfel va fi între voi, ci care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul nostru. Și care va vo-i să fie întâiul vostru să fie slugitorul vostru. — slugitorul țării, al poporului, al dreptății lui Dumnezeu.

În care țară sânt astfel de căpetenii, cari ar

despre care s'a vorbit atât de mult și de frumos cu prilejul congresului din vara trecută, — acea nervositate a publicului care silește pe conducătorii Societății »să se apropie cu pași mai rezezi de țintă și să caute modalități mai ingenioase« întru a-jungerea ei — și se va vedea dacă conducătorii ei pot să ia asupra conștiinței lor răspunderea unor cheltuieli mai mari ce s'ar face pentru sporirea bursierilor: pentru înfiriparea cât mai grabnică a unei trupe complete, care să poată mulțumi și cele mai rafinate așteptări ale clasei noastre intelectuale.

Dacă turneul va aduce un venit frumos Societății și dacă publicul va îmbrățișa cu căldura cuvenită pe artiștii ei, împrejurarea aceasta va trebui să fie pentru ea indiciul neîndoios, că de-acum orice jertfe materiale sânt binecuvântate și că a le aduce îi este în viitor cea dintâi datorie. Insuflețirea publicului va fi totodată un semn, că efectul dezastruos al culturii străine se poate încă contracara cu arta noastră românească, că sufletul românesc e dornic pretutindeni de o cultură națională și că mentalitatea noastră nu e încă coruptă cu desăvârșire de teatrele ungurești.

Evenimentul artistic ce ni-l făgăduiește turneul, va fi la nivelul manifestațiilor culturale din oricare centru străin și sperăm că publicul nostru va înțelege însemnătatea ce comportă pentru cultura noastră națională. Turneul va avea loc în Iulie când »de zângățul armelor nu mai trebuie să amuțescă muzele«. El va fi pentru noi și o fericită ocazie de reculegere și de înseninare, în cele dintâi zile după ce vom fi trecut prin volbură luptelor electorale.

**Răspunsul filzei lui Björnson către Ligă.** Ca răspuns la telegrama de condoleanțe pe care »Liga Culturală« a trimis-o familiei marelui scriitor norvegian Björnsterne Björnson, a primit următoarele rânduri (frânzești):

fi astfel de slujitori! Nu-i în niciuna, și nu sânt așezăminte sociale creștine în viață să merite pe drept acest imperativ evanghelic.

O seamă de oameni strânge în frâne restul populațiunii, zecile și miile de robi. Și dela mase au stors bogăția, vlaga, știința, arta și chiar și religia. Religia și au făcut-o sculă. Și mulțimea s'a îngropat în mizerie și ignoranță. În loc de veselie le-au îngăduit desfrânare, în loc de religie, superstiție, și deasupra tuturor i-au așternut supt picioare să calce în trufie pe ei.

Numesc avere sfântă ceea ce jăluiesc cu forță și înțelepciune. Când apucă robi supt mâna lor îi zic: avere sfântă. De ar putea acești flămânzi în căleca văzduhul și aerul, și apa și stelele, ar zice că și acelea sânt averi sfinte. Ar pune dări și pe acelea să-și sature pofa sălbatică de câștig. Și unde poporul murmură supt povara acestor neomenii, ei se încruntă, înădușă orice conștiință, răcnesc, se provoacă la drepturile lor, prețind să-și stâmpere nesațioasa lăcomie și îmbuibare, se reped cu baloneta și tun — asupra fraților, sumând ostașii cruzi, prefăcându-i în crudă mașină ucigătoare.

Aceasta însămnă creștinătate?

Dreptul slugilor al dreptei (adev.) bis. creștine Ioan Hrisostom privind spre partea neglijată a împărțirii averii în societate, făcu concluzia că

Cel mai bun, cel mai practic, cel mai ieftin  
**CHIAG** pentru în-  
chiegarea  
laptelui —

«Aulestad, 10 Mai 1910.

»Domnilor,

»Mama mea, adânc mișcată de telegrama dv., mă însărcinează să vă mulțămesc. Caldele cuvinte de simpatie la adresa părintelui meu au atins-o în deosebi.

»Primiți salutările mele sincere.

»Dagny Björnson Langen, născ. Björnson«.

**Mangra și Academia română.** Din București ni-se anunță: E viu comentat în cercurile literare de aici faptul că Academia română n'a invitat pe d. Mangra, care este membru al Academiei, la ședințele sale. Toată lumea vede în omisiunea aceasta — intenționată — o vestejire a dezertării dlui Vasile Mangra.

**România și Bulgaria.** Interviewul regelui Carol al României publicat în »N. Fr. Presse« din Viena, este discutat cu aprindere în presa bulgară. Se știe că regele României s'a exprimat, înaintea redactorului vienez, că desvoltarea Bulgariei ar fi în opoziție cu interesele regatului român.

Presa bulgară, discutând această declarație, arată că pentru Bulgaria prietenia României valorează mai mult decât posesiunea eventuală a ținuturilor dobrogene.

»Bulgaria, spune ziarul »Dnevnic«, nu s'a gândit nici-odată să cucerească provincia cu arme în mână. Simpatiile bulgarilor pentru conaționalii lor din România se explică prin legături de rasă, nu din interese potrivnice celor ale României. Românii sânt pentru bulgari cei mai buni vecini, așa că teama regelui Carol de consolidarea puterii Bulgariei e zadarnică«.

**Vizita împăratului Germaniei în Bosnia.** Corespondentul din Budapesta al ziarului *Die Zeitung Mittag* telegrafiază că cu prilegiul petrecerii M. Sale în Bosnia împăratul Germaniei încă va vizita Mostarul. Împăratul Vilhelm va fi oaspele arhiducelui Friderich și va lua parte la o vânătoare ce se va aranja cu această ocazie. La întoarcere Vilhelm se va opri la Ra-

guza, de unde peste Mediterana își va continua drumul spre

**Regularea graniței austro-române.** Cernăuți se anunță că la 18 Mai n. comisia însărcinată cu regularea graniței austro-române. D. Bleyleben, președintele comisiei, oferit un dejun în onoarea comisiei austriece și cuvântare în nemțește și franțuzește pentru regele Carol al României.

D. Rosetti, șeful comisiei române, pentru împăratul Francisc Iosif.

## Năsăud și Sasa

**Demoralizarea din Năsăud.** tica de mandate din

O pildă urită și detestabilă de demoralizare națională ne vine din cercul al Năsăudului. De săptămâni de zile aici toate opintirile netrebnice și zădărnici o candidatură națională a cărturarilor de acolo sânt trecute între dezertori. Aceștia au avut pe lângă ei a iscăli un convocător tipărit în jupânului Schwartz în favorul lui Ioan Ciocan, următorii: Ioan Ciocan, gimn., Virgil Șotropa prof., Palii Simion Pop, ingin., Dr. Paul Tăbăc Alexandru Halița profesor, Jürgens Fejes Zoltán, Emile Domide, prof. David adv., Iulian Martian, dir. de școală, Clement Grivase învăț., etc. Ne putem imagina ce adâncă demoralizare națională să domnească în societatea din Năsăud unde s'au găsit atâți oameni de acuraj, care să iscălească un astfel de document de rușine. Parcă nici în Cluj nu fi aceasta cu puțință.

Și mai întristătoare și caracteristică însă atitudinea șovăielnică a comitetului mitatens român. Acesta la repetiții și cărți din partea comitetului central trăvește și el unei candidaturi dând loc unei bănueli temeinice că el are în vedere numai interesul personal. A atitudinea aceasta ar fi po-

orice om bogat e un păcătos îngrozitor. Bogatul e subiect de scadență în judecățile lui. El astfel grăește: »Nu pot răsuna cuvintele mele fără a vă înfiera după dreptate. Mă întrebați: »Vel pune capăt cuvântului tău împotriva bogăției?« El bine iată vă spun: Incețiți a mai storce sărăcimii«. Voi sbierați: Iară-și îndrepti săgeata împotriva bogăției? Eu asta vă răspund: E veșnic glasul meu de muștrare cât al vostru neastâmpăr împotriva sărăcimii, pe care o roadeti câtă vreme lăcomia voastră nu se lasă de jăfulrea sărăcimii, și eu îmi voi păstra lăcomia de a vă demasca și biciui.

Însă această cuvântare, și câteva cuvinte ale câtorva mari părinți ai bisericii, străbat numai ca rare raze de lumină ale adevăratei evanghelii, fulgerând prin negura deasă a închinătorilor mamonei. Raportul obișnuit, și aprobat de morala lumii între plutocratism și pauperism a rămas acelaș ca și pe vremea păgânismului. Și pentru îndreptarea acestui rău clerul creștin s'a mulțumit cu aparența înșelătoare a milei și a binefacerii. Au dat celor desmoșteniți o fărîmă din ce-au avut, și această fărîmă o numesc cu fală cod de virtute creștinească.

Apostolii creștini se întreabă cu tot dreptul privind situația ființelor de animal și a stăpânilor păcătoși de marfă nobilă: »Asta e vrerea lui

Dumnezeu. Unde e să fie lumină în viața omului? Inșă astfel de izbucniri el le face calomniile împotriva lui Dumnezeu, și în fața celor săraci și despoiați, disprețuirea broșurilor de bărbăți și femei zilei. Și într-o pervertire revoltătoare a duhului sânt, pentru că evanghelia trebuie să fie înțeleasă în orice creștin călăuză fundamentală a vieții, și nu numai în viața personală, ci și în viața socială și politică. Pentru că și viața socială și politică întocmai ca cea individuală trebuie să fie dreaptă și nedreptatea lor. Însă evanghelia descoperă orice aspecte posibile, și ne treagă a dreptăți. Nu e cu puțință a se aplica evanghelie principii numai pentru înțelegerea dreptății sociale și politice. Aceasta însemna distrugerea evangheliei, a goni din stradă, din locuri publice, de pe lângă discuții raționale, din scaunul judecătoresc și a o restrânge în cercuri private, unde se desc bălăriile și mărăcinii. Moralitatea ar fi restrânsă, ciungărită, n'ar fi în puterea mâna și largi influința sa binecuvântătoare asupra structurii, alcătuirii vieții, în societate.

»Aceasta e politică« — se scuză de demoralizarea noastră nu se estinde asupra noastră. Însă aceasta e o condamnabilă rățacire.

Religia nu e exclusivă funcțiune a

Preparat pe cale chimică din cele mai curate rânze de vițel. Pentru bunătatea, folosirea practică, precum și pentru curețania lui primesc garanție.

În Ungaria mai ieftin, și în calitate cea mai bună să poate căpăta la — — — — —

**Pálfi Márton,** Pényes-Örmező, Krassó-Szörény

Mustră, preț courant și îndrumare la cumpărare. Iosire ori unde trimite gratuit și  
La comandare rog a Vă provoca la



Premiat cu medalia cea mare la exp. mileră din Bpesta în 1896.

Turnătorii de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, aluz  
**ANTONIU NOVOTNY** - FABRIC. - TIMIȘOARA

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTILE GĂURITE** de dânsul în te cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ea violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca — și spre turnarea de toate de metal. Prefact-ourante ilustrate gratis.



**CANARINI**

Cela mai moase cântă modernece zina și la lumină. Cântăreașă tânără, de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Rezumitele ca rine Seifert și verzi dela 10 fl. în Onătoare 1, 2, 3 și după soia. Catalog prețuri despre pasări transmarine mușe și câini de moie

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comandelor la loc în viață garantează. — Comandele se pot face

**DIÓSZEGHY és Társ**  
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria

**Croitorie nouă engleză și franceză pentru femei.**  
Arad, Szabadság-tér 17.

După absolvirea cu sului în Drezda, pe baza experiențelor de mai mulți ani câștigate atât în străinătate, cât și în Budapesta, sub firma Wittenberger H. și Jaczkó József am deschis o

**confecție pentru dame,**

unde se pregătesc conform gusturilor celor mai rafinate cele mai elegante toalete engleze și franceze.

Pentru convingere rugăm binevoitorul sprijin al onoratelor dame.

Cu deosebită stimă:

**Jaczkó József.**

Halmái József, fost adjunct la notarul public regesc din Borosineu, și Strausz Gyula, fost ofițier de bancă. —

Cancelaria înregistrată

**Halmái și Strausz,**

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani, vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile. Agentura principală a Inst. de asigurare „Phoenix”.

**Mijlocește:** împrumuturi ipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

**Se angajează:** pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi ipotecare, dela procente mai mari la mai mici.

**Mijlocește:** cumpărarea, vinderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).

**Primește:** manipularea (conducerea) caselor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.

**Mijlocește:** vinderea, cumpărarea și schimbarea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

**Primește:** parcelarea și colonizarea averilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică: Halmalstrausz. Corespondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9, în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă: **Halmái și Strausz.**

**STEFAN SLADECK JUN.**  
**FABRICA DE MOBILE**

**VIRSET**

strada

Kudritzker No. 44-46.

Cea mai renumită:  
mare fabrică  
de mobile  
din sudul Ungariei  
(Verecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.



= Ocazie rară =  
în prăvălia de ieftinătate a lui

**R. Mautner**

din strada Hunyadi Nr. 1.

Cumpărând o cantitate mai mare am putut să ajung ieftin la articolele de mai jos așa că le pot pune foarte ieftin la dispoziția on. publică cât timp va ținea asortimentul. Deline franceze, batisturi, voale, zefire englezești, stofe de mătase în toate colorile moderne. Stofe pentru costume femeiești. Stofe engleze pentru bărbați cu jumătate prețul deasemenea mătasa.

Prosoape, pânze, scoarțe, covoare și velințe.

Oare de serviciu dela 8—12 și 2—7½.

Prăvălie de ieftinătate a lui **R. MAUTNER**

Serviciu solid și conștiințios.

**INȘTIINTARE.**

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public  
clientele, că prefăcându-ne atelierul de tapeșerie,  
întru cerințelor moderne și celui mai nou stil

**am deschis**  
Arad, Str. Forray casa Hunyadi un  
**magazin de mobile.**

Totodată facem cunoscut că ținem în depozit  
prețios pregătim la comandă orice mobilier, pen-  
tru dormitoare, sufragerii, saloane și camere  
de zi.

Cerând onoratei clientele să ne onoreze și pe  
departe cu încrederea ei, ce ne o păstrează deja  
și, așteptăm binevoitoarele comande.

Cu distinsă stimă :

**Berán A. și Fiul**

depozitari de mobile.

Telefon intra și extraurban Nr. 132. ■

Magazin nou. Magazin nou.

Prețuri ieftine.

Prețuri ieftine.



**IGNA DEMIAN**

coloratură de băine,  
curățitorie chimică,  
și mașină cu aburi de  
spălat rufe albe în  
**UJ-SZENT-ANNA.**

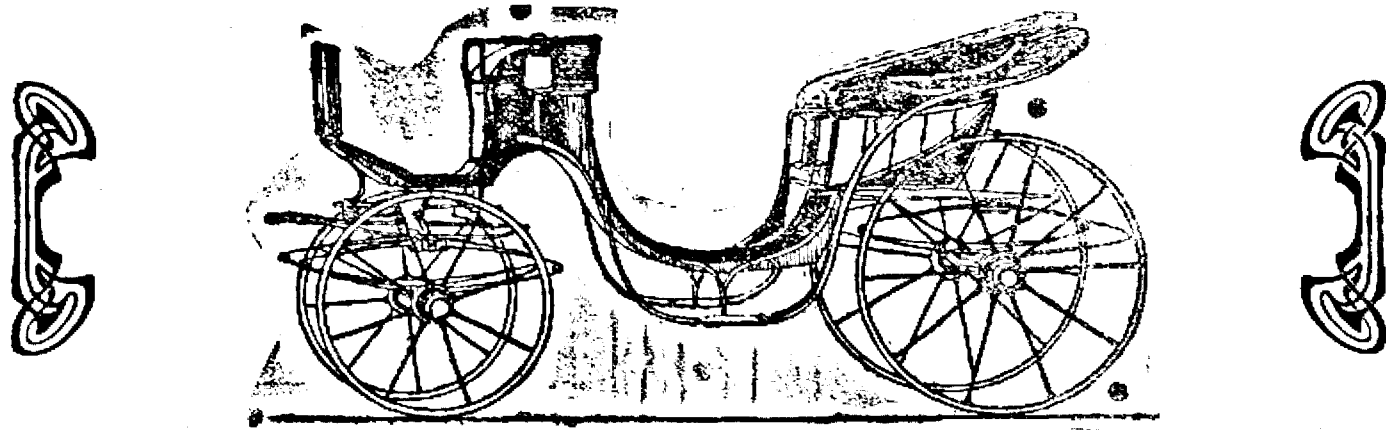
Colorez (văpșesc) și curăț chimic : tofelul  
de vestminte bărbătești, femelești și copi-  
lărești, pardesii și paltoane, în întregime  
fără nici o desfacere, stoffe pentru mobile, per-  
dele, dantele, broderii, mănuși, borangi-  
curi etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se  
spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare,  
în deosebi gulere și manșete, cămăși bār-  
bătești, etc., cari prin mașinele mele de călcat  
ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de  
cele mai noi. — Comandele cu posta se expe-  
diază punctual și cu acuratețã.

Filiala în Arad, la  
**Iosif Ștefan**, pe piața Tököly.  
(în casa bisericii române).

Rugăm on. public și îi atragem atențiunea asupra

**trăsurilor**

ce avem în depozit fabricate toate cu pricepere și cu specialitatea la care am  
ajuns în decursul muncii noastre de mai mulți ani și a perfecționării mele în  
KÖLN. Prospecte cu prețuri trimitem după dorință.



Cu deosebită stimă :

**Kovács și Thomay, Arad, Kossuth-utca 2.**

ca și jongleria nu voiește însă să scâmbie, că și sârmanul român huiduit, și începe, deși târziu, a-și cunoaște cea de român și de om. Și o cură. Dovadă, că nici amenințări, nici senu mai prind. O masă întreagă, ale-mulț oropsitului ținut dela poalele al munților Apuseni nu vor mai și încredința soarta acelor, cari la multe le-au promis, ca după alegeri, încă și mai mașter tratați. Toți ro-din cercul Ighiului sânt cu mult iu-Dr. Alexandru Vaida — adevărat *voivod*.

Îndă aceasta este ținută bravilor și, dulceagul comite suprem, domnul Joska, care la lipsă, le dă românilor, cu sarea, văzând, că pe muntenii nu-i poate aduce la rezon, în favo-ri său, și-a început atotputernicia. aproape de 30 crâșmari români le-a licența de vânzare de beuturi. În sănătos, Măria ta!

ni detras dreptul de crâșmărit. Ai fă-— poate că, fiindcă Măriei-tale, care pa-i și te ocupi cu aceasta meserie, au detras alții, acest drept, cu toate drept.

și loviți — vor avea drept de a căuta baze i-ai lipsit. Dar să ști, Măria-ta, i 30 crâșmari, vor răspândi tuturor, respectezi libertatea alegerii. *Toți vor l ești oae în piele de lup*, și toți vor i să dea votul lor. De aceea închei mandată: Male porta...! și

vălăscă Dr. Alexandru Vaida și bravii legători cari acuși se vor afirma. *E. P.*

#### Teroare în Bihor.

în Tincea ni-se telegrafiază:

cercul electoral al Tincei administrația este cele mai mari abuzuri și ilegali. Terorismul cel mai turbat stăpânește în Tincea. Naționaliștii sânt escortați din Tincea cu jandarmi. Domeniile catolice opresc în Tincea vitele țărănilor dela pășune. Tincea prin bani și băutură se face pe

Vășcău ni-se telegrafiază:

terorele Vășcăului a expulsat de pe te-preturei sale pe dd. Dr. Ioan Suciu și Aurel Grozda, cari veniseră să spri-că candidatura părintelui Dr. Vasile Iu.

Ceica ni-se telegrafiază:

cutatul naționalist de Dr. Ioan Suciu, de inimosul avocat Dr. Aurel Iu din Buteni, a sosit în cerc unde e pretutindeni cu mare însuflețire. În cercul candidatului guvernului Mangra se esc cele mai mari abuzuri admini-strației. Atitudinea alegătorilor e demnă.

#### Candidat național la Năsăud.

se trimite următorul apel:

2 a. l. c. clubul comitatens al cercului Nă-săud a ținut în Bistrița ultima consfătuire în care s-a decis candidarea lui Dr. Onișor la

ost indignați cu toții, dar cu deosebire și deșteptii țărani grănițeri când am auzit

hotărârea scandaloaasă de a nu i se pune contra-candidat mamelucului »Csokán János«.

Cu toate că știrile lansate prin cerc — de cel părăsiți pestilențași cari au nerușinarea de a se numi conducătorii ținutului — »că Csokán János este omul partidului național român« au fost desmițite prin o telegramă a domnului Dr. Vlad, adresată înflăcărătului avocat Dr. Tudor Molsil și cu toate că comitetul electoral a ordonat categorice inteligenților din cerc sprijinirea popularului Dr. Onișor, totuși acel club scandalos s'a declarat aderent a lui Kalapács János.

E interesant și foarte caracteristic să amintesc că la cea consfătuire — de care poporul nu vrea să știe — au fost rugați cu multe complimente să ia parte și cel mai mai încarnați Csokaniști: Dr. Tanco și Pletosu.

Di Dr. Tanco nu se miră nimenea așa mult fiindcă e om bătrân și... nici acum nu știe ce înseamnă politică cinstită, nu încă să o facă, mai mult s'a revoltat însă fiecare om cinstit când a auzit că popa, profesorul, iar cum protopopul Pletosu — filosoful nostru — se declară pasiv, dar în schimb intrând în partidul »Măncă, bea, trăește bine, de pe cine poți« — după cum foarte bine l'a caracterizat cineva în Nr. 84 al »Tribunei« să face activ cu burta...

D. Dr. Ciuta, bogătanul ce să zici? se teme că guvernul o să i abdică — chiria, și o să-și mute poșta, telegraful, etc., din palatul d-sale și apoi piere de foame pe drumuri.

Și ca să le și cu cușitul unis și cu slăina în-treagă părăsește adunarea prin o scuză și dispa-riție diplomatică. Tot același Ciuta ca și în 1906.

Cu ceilalți domni reprezentanți, deși oameni mai cinstiți — stăm mai rău. Acelora le porun-cesc fuste. Cum vor fi ei în stare să înfrunte privirile nebune a soțiilor lor, și cum vor fi în stare să le astupe melodioasele gurițe, când le vor spune că s'au angajat de a sprijini pe Dr. Onișor.

»Ce? Cum? Ha? Onișărița deputăreasă! Asta nu se poate! Nu! Mai bine mă despart încă astăzi de tine«.

Așa stăm cu clubul nostru comitatens pentru cercul Năsăudului.

Laudă li se cuv. ne tinerilor avocați Dr. Iulian Popu și D. Tudor Molsil, apoi protopopului Pop și popilor Bologa (gr.-cat.) și Bălan (gr.-or.) cari sânt fala preoțimel românești, dar nu numai a vail noastre ci și a tuturor românilor.

Voesc să mai declar aici scurt, ca să audă și cel surzi, că și fala mincinoasă cu care se laudă Csokán János, în chestia știpețiilor, că adevărat n'au fost rezolvate după dorința lezultului Ap-ponyi, nu e opera lui Csokán, ci rezultatul legă-turilor lui Dr. Valda de Voevod.

Ar fi păcat neiertat ca un cerc cum e al no-stru — unde de și nu avem decât o majoritate de 80 - 100 voturi, dar voturi pe cari cu averea țării ungurești nu le-ai putea corrupe — să fie lăsat pradă vandalilor csokaniști.

Ar face foarte bine Dr. Onișor să-și deie ab-zicerea din clubul comitatens, căci își spurcă ca-recterul său integru, cristalîn și supunându-se or-dinului generalilor să, — conferinței naționale și comitetului electoral — să desfășure lupta pe pământul descendenților celor mai viteji români, pe vâile învingătorilor lui Napoleon.

Iar dacă domnia sa din cine știe ce motive nu se aplicat să primească candidatura cea ce nu

cred, se ofere dinpreună cu poporul candidatura lui Dr. Gheorghe Stoian.

*Inainte frate Onișar! Spală rușinea și glodul csokanist de pe steagul falnicilor grănițari! spurcat de liftele moderate! Poporul e nebuu de dorul lup-tei! Invingerea sigură e a ta!*

Năsăud, 20 V. 910.

Correspondent.

#### Un pamflet murdar.

Ni se anunță din mai multe sate din cercul Radnei, că notarii și agenții bălbăitului Tagányi răspândesc în cerc un pamflet murdar, în care se debitează cele mai josnice minciuni despre activitatea parlamentară a sărbătoritului candidat al cercului, d. Vasile Goldiș. În baza unor infor-mații ce primim din izvor demn de credință, pam-fletul — se zicea oare să nu fie — e opera in-dividului Koszia János. Alegătorii sânt revoltați de apucătura asta mișească și pamfletul a pro-vocat tocmai efectul contrar celui așteptat: o potențare a însuflețirii alegătorilor pentru d. Va-sile Goldiș.

#### O desmițire.

Ni-se trimite următoarea declarație:

La somarea d-voastră din 6/19 Maiu N. 98 al stim d-voastră fol am onoare a vă declara ur-mătoarele:

Îscălitura numelui meu în apelul partidului gu-vernamental din Valea Jiului, adresat alegătorilor din cercul electoral al Hategului, s'a făcut fără știrea și fără învoirea mea, deoarece subscrisul n'am scris nici un fel de apel, cu atât mai puțin pe cel din chestie.

Rugându-vă a publica aceste șire, rămân cu deosebită stimă: *Dr. Nicolae Oiaru,* avocat în Petroșeni.

#### Teroarea împotriva slovacilor.

Ziarul »Slovenski Dennik« scrie în numărul său de mâine un violent articol contra guvernului, care lasă frâu liber volniciei administrației în comitatele Árva și Nyitra, Prefecții din aceste comitate au declarat că din cercurile de pe teritoriul comita-telor nu este iertat să lasă învingător nici un de-putat naționalist slovac. Jandarmii au inundat sa-tele și dacă observă o mișcare cât de neînsem-nată printre slovacii ei recurg la baionete și la gloanțe. Teroarea a atins o măsură nemai pomen-ită. Toate adunările electorale sânt oprite și îm-prăștiate. De aici înainte nu se vor lua la cuno-ștință adunările ce eventual s'ar mai anunța din partea slovacilor. Teroarea culminează indeosebi în cercurile Szokolca și Szenicz.

#### Turneul dlui Dr. Ștefan C. Pop.

Candidatul național al Șiriei, domnul Dr. Ștefan C. Pop își va continua începând de Luni, 23 Mai st. n. Luni după amiază, la ceasurile 3 va vorbi în Cherechiu.

Marți, în 24 Mai, la ceasurile 10 ina-nte de amiază va vorbi în Șilindia. La adunarea din Șilindia vor participa și ale-gătorii din Lugozău, Cavna, și Iarcoș. Tot Marți, va vorbi la ceasurile 2 după amiază în Tăuș, iar la ceasurile 4 după amiază în Nadăș. Aici sânt invitate comunele Cresta-meneș și Felmeneș.

Joi, în 26 Mai dl Pop va fi în fruntea comună Târnova, unde se va ține o mare adunare.

ntru cumpărare

de  
rii pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ

Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

### Consfătuire cu Mangra?

În legătură cu știrea înregistrată de noi, după ziarele din România, cumcă dl Dr. Vasile Lucaciu ar fi fost în Oradea-Mare, unde a avut o convorbire cu dl Mangra pentru a-l îndupleca să renunțe la candidatura sa, — ni-se telegrafiază din Budapesta că »Lupta« e autorizată să dea acestei știri cea mai categorică desmințire,

### Dezertori.

Ni-se scrie:

Fostul deputat al cercului electoral Hărman, Dr. Karl Schmidt, pe care alegătorii din Codlea au refuzat să-l candideze fiindcă câtă vreme a fost deputat nu a purtat grije decât de interesele sale particulare, — s'a prezentat și alegătorilor săi sași din Feldioara. Aici a rostit un discurs în care declară că deputații sași vor intra în partidul guvernamental.

*Discursul acesta a fost tălmăcit, în românește, de directorul școlii române locale Sporea, care a încheiat recomandându-l alegătorilor români!*

Rușine!

### Din Șimleu.

Ni-se scrie: Dupăcum vă este cunoscut, în urma hotărârii conferinței dela Sibiu, partidul național român a hotărât intrarea în luptă cu program național și în comitatul Sălăgiu. Ca urmare s'a candidat în cercul Șimleu avocatul Dr. Victor Deleu.

Că lupta decurge până acum cu rezultat destul de îmbucurător o știți din rapoartele de până acum. Ne-am bucurat cu toții că merge lucrul bine. Ca totdeauna însă s'au aflat și ființe cărora nu le vine le socoteală treaba aceasta.

Ocazional au făcut chiar declarații în sensul acesta. Unii nu află de lipsă să începem lupta, pentru că după conceptul lor este dela început zădarnică, alții bag seama li e teamă că vor fi silii moralmente să țină cu partidul național și astfel vor veni în conflict cu prieteni vechi cum cred ei.

Pe unul, care se află în cea mai înaltă poziție din Sălăgiu, l-am auzit exprimându-se. »Am auzit că în Șimleu a candidat ca deputat Deleu, că tare-i ocoș. Când te gândești, că acea persoană cu poziția sa înaltă în viața noastră, se exprimă în modul acesta două săptămâni după fruntea Sălăgiului, într-o conferință intimă, l-a rugat pe Dr. Deleu să candideze cu program național și dupăce acesta 2 săptămâni umblă în cerc ca să facă propagandă pentru cauza noastră, — îți vine să crezi că numita persoană sau este stăpânită de cea mai infectă răutate, sau este cu totul inconștientă de ceea ce vorbește.

*Nu domnule! Dr. Deleu nu a candidat din »ocoșag«, cum îți place a crede după mentalitatea d-tale, ci a luat asupra sa sarcina aceasta în urma îndemnului primit din partea conferinței electorale, și fiind condus de cele mai curate intențiuni, pentru cari și d-ta ar trebui să i fi mulțămitor. Că d-ta nu știi treaba aceasta, dovedește interesul cel mare ce l porți față de cauzele noastre.*

Este dureros, că avem de înregistrat astfel de cazuri, dar trebuie să o facem pentruca astfel de indivizi, cari nu sânt în stare să judece ce vorbesc, să fie făcuți eventual atenți prin alții, ca să nu facă prin astfel de observări zizanie, compromițând lupta noastră sfântă. *Un alegător.*

### Un cuvânt către alegătorii români din cercul Gilăului.

În cercul Gilăului sânt 2 candidați de deputați, unul este d. Iuliu Bácsy cu program justhíst, al

2-lea este d. *Aladár Szereday*, cumnatul contelui Iuliu Andrassy, dușmanul votului unive.sal, cu program estrapartid.

Ieri, în 19 Mai n. și-a ținut d. Szereday Aladár vorbirea de program în comunele Gilău și Feneșul-săsesc.

Feneșul-săsesc, în prezența celor circa 40 (zi patruzeci) de oameni, d. Szereday a făcut între altele și următoarele enunțaiuni că, *d-sa nu este aderent al băncii autonome și nici a votului unive.sal, fie acela ori și cum, ci d-sa va lupta pentru un vot, care asigură dominațiunea păturii inteligente în țară, — deoarece după părerea d-sale a înzestra și masele și însemnează o primejdie pentru țara aceasta. Fără aceasta numai atunci va fi fericită, dacă va fi dominată de aceia cari de secolii o dominează, adică de aristocrația atât censuală cât și intelectuală.*

Acesta e tenorul programului dlui Szereday Aladár, candidatul Gilăului, în fața căruia datorită alegătorilor români din acest cerc, conform manifestului comitetului electoral al partidului național român este; *de a nu sprijini cu voturile lor pe un atare candidat ca Ilustritatea Sa D. Szereday Aladár!...*

De aceasta să țină cont toți preoții, învățătorii și toți conducătorii poporului nostru din acest cerc.

Observ, că vrednicul preot și paroh al Feneșului dl *Ioan Isaicu* n'a luat parte la vorbirea de program susmenționată, iar dlui Szereday când aceasta i-a făcut vizita, i-a spus verde în față, că d-sa și partizanii d-sale nu-l vor sprijini cu voturile lor. *Un alegător.*

### Candidatura din Pecica.

Ni se cere publicarea următoarei scrisori: Pecica-română, 21/V 1910.

### Onorată redacțiune!

Am aflat cu mare mirare, că dl Dr. Aurel Novac se girează de candidat al partidului național român în cercul Pecica.

Svonul acesta ne-a surprins cu atât mai mult, fiindcă noi: comitetul cercului electoral aici nu am fost înștiințați despre aceasta și pentru că noi îl știm pe dl Dr. Novac de mult trecut în partidul »nemzeti munkapárt«.

Toate faptele dsale dovedesc temeinicia afirmării mele și anume: Dsa a luat parte zilnic și a vorbit la întrunirile interne a suspomenitului partid. Martori: Ștefan Roja și Efreu Urdașcu.

Că tot dl Dr. Novac la un banchet a declarat, că a depus steagul partidului național, convingându-se, că poporul nostru numai dela »nemzeti munka párt« poate aștepta folos, martori, Dr. Alexandru Karácsonyi avocat, Florian Moma, notar Ștefan Roja și Petru Rusu învățători în Pecica.

La conferința intimă a partidului nostru ținută în 21 I. c. fiind luați la răspundere unii români pentru coteșire în favorul lui Herczeg Ferencz, aceștia au declarat, că dl Dr. Novac i-a îndemnat la faptele aceste. Martori: Dr. Demetriu Barbu, Arcadie Ponta (Mărgintan), Gheorghe Dragoș (Chila), Savu Tămășdan.

Referitor la candidatura dlui Dr. Novac — declar, că conferința noastră cercuală nu l-a candidat și nici nu-l putem candida, neavând încredere în d-sa, ci am decis din principiu candidarea unui țaran fruntaș. Cu deosebită stimă: *Dr. Laza Ghebeles*, președintele comitetului cercului electoral Pecica.

### Din cercul Zichyfalva.

Părintele *Terențiu Oprean*, candidatul național în cercul Zichyfalva și-a continuat turneul Joi, în 19 Mai.

Insoțit de avocații Dr. Peter Kausch și Dr. Liviu Ohilezan a descins în casa ospitalieră a învățătorului pensionat Petru Borcan, din comuna

Bazula de unde apoi, a cercetat com. nicză, Soca, Partoș, Folvadla și D.

Candidatul național a fost primit în comunele cu rară însuflețire. Așa se vede din naționalităților din țară va deveni și în praxă fapt implinit, căci ideea cu mare însuflețire din partea deosebite de limbă și lege.

În Ofszenicza, Folvadla și Dobocna candidatul partidului nemțesc din cercul mic. Acest bărbat înfiacărul a locurile cu trup cu suflet și cu cauza noastră și ar fi de dorit, ca locuit mare parte și de români, să afle acelaș sprijin. Discursurile dialectul șvăbesc din Bănat, de aci 'ncolo, acestui popor să me limba aa.

Alegătorilor români din Parja, St.-Mihailu etc. li-se impune de să sprijinească cu toate voturile țaran inteligent, în care vom avea un nelntrecut reprezentant al interes și a cauzel naționale.

Frumoasă primire ni s'a făcut locuite mare parte de români. Partoș. În ambele comune conducătorii fireștii, preoții și învățătorii stau la culme, căci preoții *Trifu Cocora și Ioan Cocora* și învățătorii sânt adevărații prieteni amestecat prin aceste locuri cu altele.

Alegătorii români stau până la un candidat lor iubit și avem mare nevoie ajutorul celorlalte neamuri vom duce steagul național. Fiind patru candidați nu se va retrage careva, sigur vom balota.

### Candidatura d-lui

Ni-se telegrafiază:

D. Mihail Polyt, candidatul național cercului Ozora, azi și-a rostit vorbirea de program în Panciova, în fața unei mulțimi de alegători români și sârbi, făcut o primire strălucită.

Din partea delegațiunii comitetului național român a sosit o telegramă în care aduc omagii călduroase nestorului național și în care alegătorii sânt invitați să sprijinească pe ten al românilor.

### Din cercuri române.

*Ocna-Sibiului.* Azi s'a constituit în Sibiului partidul guvernamental, (ca mea liberalilor) *Hámary László*. Program guvernamental candidează deputat *Markbreit Gyula*, apoi *kányi Ignác* și *Maksay Akos*.

Candidatul partidului național român dl *Dr. Aurel Cosma*.

*Mureș-Ludoș.* Candidatul guvernamental *Sándor János* (cumnatul lui *Tiszal*) nunțat în favorul contelui *Bethlen Zsef*. *Sándor János* va candida în *Dic'osánmărtin*.

## Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela **Székely și R** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely** se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și coridoarelor: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**. Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeli separate, în oricare parte a Ardealului. Inprovință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mastre și servim cu prospecte și cu deseme. Să fim atenți!

## Cum citea Ion Creangă.

puținele cărți ale bibliotecii care a rămas pe Ion Creangă, se deslușește pe deplin felul înțelegerii dînsului să citească: avea totdeauna crengă la îndemînă să însemne, pe de margini, impresiile pe care le făcea citire sau citare scriere. Unele din aceste însemnări ale lui Creangă, au un deosebit interes pentru felul hazliu cu care el adnota naivitatea și de ironia lui nu cădeau în mină. Și de ironia lui nu se face că pe broșurica: »Programul sau regulamentul congresului clerical« din Iași, 1882, broșura de dăruire preotului Enăchescu, care dinpreună cu Creangă lucrase la vestitul »Povățuitor«, găsim în aceste citeva glume pe cari le dăm mai jos.

1. al acestui program (tipărit pe zece fețe în spune cu mare seriozitate ca: în dimineața de 25 Noemvrie 1882 toți delegații primi cite un exemplar din acest regulament«.

2. Creangă se întreabă: »De ce dimineața?«

3. 8 e și mai categoric:

4. »Președintele va expune la aprobarea Congresului Programul sau Regulamentul de față care se aprobă prin aclamațiune!«.

5. »Dacă nu?« adaugă, îngrijat, povestitorul. »Căci broșura hotărăște astfel unul dintre articolele următoare:

6. »Ședința se va deschide de către președinte sau un vice-președinte, care va da cuvîntul după care va începe discursul (prin ordinea convenită se înțelege discursurile cele mai slabe, întâi, și cele mai tari după aceea)«.

7. Creangă își amintește și scrie pe demargini: »Ca și Napoleon cel Mare cu drepturile femeilor: să vie una care a fi mai bătrînă!«.

8. 13, al. 2, prevede cererea unor îmbunătățiri în primul preoțesc:

9. »Costumul preoților să fie absolut liber: sau cel vechi sau cel nou introdus la unii preoți din Bucovina«.

10. Creangă, care fugise de preoție tocmai de ura forțelor exterioare, mai înădește aliniatul cu un rînd: »Imbunătățiri... Dar barbele?«.

11. Aliniatul din acelaș articol, hotărăște leașa ecleziastică:

12. »Eclerșarul va avea zece franci pe lună, anul în care cite 2 mai mult în fiecare an; așa că în anul următor va avea 50 de franci pe lună și aici vor

13. »Sînt inamovibili?« iar întreabă Creangă. »Căci din acest articol vor fi așternute într-o ordine:

14. După asta în o petițiune bine simțită și bine curată:

15. »Aici îi treaba! Petițiunea!« exclamă Creangă care avea în mînă o bucată de hîrtie!

16. »Petițiunea trebuia să fie rostită, zice programul: »la picioarele tronului Eminenței sale« (e vorba de I. P. S. S. Mitropolitul Primat).

17. Adică la picioarele scaunului, întreabă Creangă. După citirea petiției, tot programul hotărăște, ca să se facă o vizită primului ministru.

18. După asta toți în trăsuri... »Și tiva!« adaugă hazliul povestitor.

19. »Pe ministrul Ioan Brătianu aveau să-l roage să stăruie pentru îndeplinirea cerințelor congresiștilor, căci el era cel care să poată spune:

20. »Eternă fie memoria bărbatului care a ridicat bisele și clerul din pulbere«.

21. Povestitorul nu-și poate opri o apăsătoare răutăție:

22. »A ridicat pulberea din pulbere«. După vizitele ministrilor programul sfîrșește:

23. »În urma acestora, dacă nu cumva primarul va da un banchet congresului clerical (subliniat de Ion Creangă) fiecare va merge să se pregătească de plecare«.

24. »Să nu se mai încurce pe ici pe colea«, încheie Creangă, acest rar concept, pe al cărui autor tot dintr-un iscălește:

25. »Chită Chitibuș, mare autoriu al mai multor ordine... u roș, verde? și legiuitor«.

26. »Va fi celit vre-o dată autorul »programului« adăugă de pe marginea operei sale, sau i-se vor fi făcut altele, la fel, de atacă mai tirziu amintirea Ion Creangă după cum a făcut.

Em. Gârleanu.

## Mișcare culturală.

**Turneu artistic.** »Societatea pentru foud de teatru« a hotărît în 5 Aprilie n. să dea un turneu artistic în cursul lunii Iulie, pus sub conducerea d-lui **Aurel P. Bănuș** și cu colaborarea d-lor **Ștefan Mărcuș**, tenor, elev al clasei de operă din Viena și **Ioan Crișan**, bariton liric, elev al aceleiași academii vieneze. Cu însemnătatea culturală a acestui turneu ne ocupăm azi la loc de frunte.

Turneul va atinge următoarele centre românești:

3 Iulie n. în Arad	
5 » » » Caransebeș	
7 » » » Oravița	
10 » » » Lugoj	
12 » » » Orăștie	
17 » » » Sibiu	
21 » » » Brașov	
24 » » » Blaj	
26 » » » Abrud și	
31 » » » Bistrița.	

Cu prilejul seratelor artistice ce se vor organiza în centrele înșirate, d. Aurel P. Bănuș va citi o conferință și va declama din autorii români Eminescu, Alecsandri, Coșbuc, Goga ș. a.

**D. Mărcuș**, tenor, cu un material de voce, care pe lângă puțin noroc, îi poate asigura un nume frumos — va cânta *cîntece românești* de Gh. Dima, Iacob Murășan, T. Brediceanu, H. Kirchner, I. Scarlatescu și alții.

**D. Crișan** — bariton liric, cu frumoase aptitudini muzicale — va cânta din acelaș repertoriu de compoziții românești.

Acompaniamentele vor fi susținute de doamni și domnișoare, ale căror nume se vor publica în curând dimpreună cu programul detaliat al seratelor.

## INFORMAȚIUNI.

ARAD, 21 Maiu n. 1910.

— **Conferință învățătoarească.** În 18 a lunii curente s'a ținut conferința învățătoarească tractuală în comuna Sâmbăteni. La conferință au luat parte și preoții din Sâmbăteni și Cîcir. După desbaterile de interes cultural se trece la partea administrativă.

Președintele conferinței d. Ioan Vancu, învățător pensionat este unanim reales. Se discută situația învățătorilor pensionați, d. Vancu și Ștefu, pe când unul și după retragerea din activitatea își face datoria față pe neamul său, celalalt să dă peste cap ieșind om al guvernului și corteșind pentru Tisza.

— **În atențiunea candidaților de preoți** În comuna Reșița-română (Român-Resicza) din dieceza Caransebeșului, stațiune de tren în loc, este vacant postul de capelan cu drept de succesiune. Venite: sesiunea 30 jug., dintre cari 10 jug. se exarandeză cu 1200 cor., stola cu 400 coroane și locul parohial. — Jumătate din acestea sînt ale capelanului. Se caută deci un teolog gr. or. harnic, orator bun, cu coaficațiune de cl. I. (intrucât se poate).  
*Un reșițan.*

— **Răscoală țărănească.** Se svonește că țărani de pe moșia cavalerului Pruncul din Bucovina, s'au răscolat și două sute dintre ei au tăbărit asupra moșiei, spunând că deputații le-au făgăduit că le va împărți o lor. Pentru împărștierea resculăților a sosit putere armată la fața locului.

— **Scrisoare întârziată.** Alaltăeri s'a împușcat în München studentul de politehnică Obrescov, care era și ofițer de marină în rezervă. Cauza acestei sinucideri a fost că având o mulțime de cheltuieli neprevăzute la începutul lunii trecute a cerut generatului S. Petrov, din Bulgaria — care-i trimitea în fiecare lună patru sute de mărci — să-i trimită un plus de o sută. Cu toate insistențele, lui bani n'au venit și de desperare s'a împușcat. Ziua următoare a sosit scrisoarea în care era suta de mărci, dar a fost prea târziu. Bani întărziaseră prin faptul că studentul își schimbase locuința, și aveau adresa veche.

— **Reabilitarea avocatului Roxin.** Din Oradea-Mare ni se scrie: După o dezbateră agitată de aproape o lună, tribunalul din Oradea-Mare a adus, Miercuri seara, sentință în procesul pornit, pentru falș și furt de documente publice, împotriva avocatului Dr. Gheorghe Roxin din Oradea-Mare și câțiva soți. Tribunalul a achitat atât pe dl Roxin, care o jumătate de an a suferit în arest preventiv, cât și pe judecătorul român Dr. Partenie Barbu, acuzat că ar fi încercat să înlesniască fuga unuia dintre inculpații procesului.

Prin sentința de Miercuri se pune capăt unei goane nedemne ce s'a pornit împotriva dlui Gheorghe Roxin din partea unor dușmani personali ai lui. Acuza împotriva dlui Roxin și Barbu s'a ridicat pe temeiul declarațiilor fostului notar Cornel Porumb, condamnat pentru defraudare și suspendat din oficiu. Acest notar, acuzat și cu falș de documente, a voit să se disculpe măcar în parte, afirmând că în falșul săvârșit de el e părtaș și dl Roxin și că judecătorul Barbu i-a promis să-i câștige un pașaport pentru a-i înlesni fuga peste graniță. Tribunalul, după dezbateri lungi și luând interogatoriul la aproape 100 de martori, a constatat că toate acuzațiile lui Nestor sînt minciuni și, în consecință, a achitat atât pe dl Roxin cât și pe dl Barbu, condamnându-l pe însuș Nestor la 6 ani pușcărie.

Ne bucurăm că acest proces s'a sfârșit cu reabilitarea acestor doi oameni cari ocupă poziție de seamă în societatea românească.

— **Regina Spaniel Ena**, după cum se telegrafiază din Madrid, a născut azi dimineață un copil mort. Starea reginei e satisfăcătoare. Regele Alfonso, care se află în Londra la înmormântarea regelui Eduard, a fost avizat pe cale telegrafică despre acest eveniment familiar trist.

— **Un conte asasin.** În Varșovia a fost arestat contele Iaxa Ronikier, un scoborător al unei vechi familii boeresti din Polonia, fiind bănuț că ar fi omorât pe un nepot al său Sanislau, student în liceu. Nepotul său a fost găsit zilele trecute înjunghiat în camera unui otel nu tocmai bine reputat. Poliția a arestat pe patronul otelului dar acesta a mărturisit că camera a fost închiriată de contele Ronikier și el ar fi auzit peste noapte țipetele băiatului. Nu se știe ce a putut să îndemne pe conte să-și omoare nepotul.

Atelier artistic pentru fotografii  
**E. DAJKOVITS,**

**ORADEA-MARE**  
palatul SAS.

Favor extraordinar începând cu azi.  
6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.  
6 buc. fotografii matte format vizit . . 6 Cor.  
Fotografii executate splendid pe pânză tot atât.  
Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

— **Ingroparea regelui Angliei.** În sunet plângător de goarne și însoțit de bubuitul salvelor de tunuri și a făcut ieri regele Eduard cel din urmă drum până la capela din Windsor. Sierul regelui a fost așezat pe un tun, care transportase și pe decedata regină Victoria, petrecut de adjutanții săi, în urma sierului venea regele Gheorghe la dreapta lui împăratul Wilhelm, la stânga arhiducele de Connaught iar după ei domnitorii călare în șir de câte trei. Cortegiul funebru a trecut printre două șire de marinari în gardă, până la capela din Windsor, unde era așteptat de regina văduvă, de episcopul de Canterbury și corpul preoților. Coșciugul a fost dus în capelă între cântările de preoți și dinspre port să auză răsbubuitul puternic al tunurilor, în vreme ce mâna de țărână a fostului rege cobora încet în înțunerecul și liniștea criptei domnești. Intreg decursul ceremoniei a fost o căldură insuportabilă. Mulți au suferit de insolație, mai ales trupele cari trebuiau să stea smlnă, îmbrăcate în uniforma grea de gală.

În Bruxelles mai multe ziare anunțau în ediții speciale că la îngroparea de ieri a regelui Eduard au fost omorâți cinci domnitori, Poliția a confiscat ziarele și pe vânzătorii i-a arestat. Seara un alt ziar anunță că regele Angliei, Gheorghe a căzut victima unui atentat cu revolverul. Știrile au făcut mare senzație, pe urmă s'a aflat că a fost un truc al speculanților dela bursă, dar nenorocit. Poliția urmărește pe făptuitori.

— **Grozăvia unui băiat.** În școala din Palermo a avut loc zilele trecute o dramă sgdului toare, al cărei erou a fost băiatul de 15 ani al unui avocat Sidonni: înainte de începerea cursurilor de acum două zile, băiatul a eșit din bancă și s'a oprit înaintea profesorului, cerându-i cu glasul tremurând de mânie să-l îndrepte nota rea ce l-o dase. Profesorul nu l-a ascultat, ci l-a dojenit binevoitor, spunându-i să-și vază de carte. Atunci băiatul a împușcat de două ori asupra profesorului rănindu-l de moarte în regiunea abdominală. Văzând apoi că profesorul a căzut grămadă, a întors revolverul contra sa și s'a împușcat, murind pe loc. Profesorul a fost internat la un spital unde încurând și-a dat sufletul. Câteva zile înainte de asta au găsit în locuința profesorului o bombă cu fișul aprins. Se crede că și aceasta a fost pusă tot de micul Sidonni.

— **Azil pentru bețivi.** În New-york se face mare șgomot în jurul unui proiect de lege, în sensul căruia orice individ închis de douăori pentru beție, va fi internat într'un institut de corecțiune pe timp de doi ani. Populația încercat să zădărnicească reușita acestui proiect. Dar cine oare ar vrea ca să-l înlăture, bețivii, sau cărcimarii?

— **Sfârșitul procesului Tarnowska.** Ieri s'a adus Curtea cu juri din Veneția sentința în procesul pornit contra contesei Tarnowska și a soților ei pentru că au omorât pe contele Komarowski.

Naumow, adevăratul asasin, a fost condamnat la 3 ani și 4 luni pușcărie, contesa Tarnowska la 8 ani și 4 luni și avocatul Priljuov la 10 ani.

— **Isprăvile lui Roosevelt.** Roosevelt nu se va duce la New-York cu minile goale. Într'una din ședințele recente ale parlamentului american s'a cetit ce va aduce cu sine ex-președintele.

Iată lista: 4857 mamifere, 4000 de păsări, 2000 de batracieni și de reptile, 500 de pești, o mulțime de alte animale nevertrebate, mai multe mii de plante, un mare număr de moluște de apă dulce și sărată, apoi crabi și coleopetri.

Ce e picant, a fost că parlamentul în fața acestui bilanț cinegetic-științific a aplaudat se pare, foarte ironic.

— **Convocare.** În sensul §-lui 24 al statutelor «Reuniunea învățătorilor gr. cat. din ținutul Hațegului» se convoacă la adunarea generală a reuniunii pe ziua 29 Mai st. n. în biserica gr. cat. din Tustya (Tuștea).

**Ordinea de zi:** Ședința I-a. 1. Sf. Liturghie cu invocarea sf. Spirit la 8 ore a. m. 2. Deschiderea adunării generale prin prezident. 3. Constatarea membrilor prezenți. 4. Raportul comitetului central. 5. Alegerea comisiunilor: a) pentru examinarea raportului comitetului central; b) pentru cenzurarea rațiunilor pe 1907 și a proiectului de buget pe 1909; c) pentru examinarea raportului bibliotecarului; d) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi; 6. Dizertație de dl Ioan Ciora. a) Prelegere practică din instituțiune (în limba maghiară) ținută din partea d-lui Florian Gliga.

**Prânz comun:** Ședința a II-a la orele 3 p. m. 1. Raportul comisiunilor esmise în ședința I-a. 2. Prelegere practică din istoria naturală ținută de dl Andrei Grecu. 3. Critica dizertațiilor și a prelegerilor practice. 4. Fixarea locului proximei adunări generale. 5. Alegerea unui delegat la adunarea generală a reuniunii inv. gr. cat. din Lugoj. 6. Eventuale propuneri insinuate la prezident cu 8 zile înainte de adunare. 7. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea temei prezentate pentru premiul d-lui Dr. Gavriel Suciu. 8. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal. 9. Inchiderea adunării generale. Din ședința comitetului central ținută la 9 Mai 1910. Dr. Iacob Radu, vicar for. președinte. Ioan Zepa notar.

— **O economă întreprinzătoare.** Poliția a arestat zilele trecute pe călugărița Candide, conducătoarea unui sanator de tuberculoși din Ormessen. Cazul cu arestarea a fost că directoarea ne mai știind de unde să ia bani pentru susținerea institutului, a primit spre vânzare dela un giuvaergiu din Paris, pietre scumpe în valoare de 80.000 de lei. Dar fiind că n'a trimis giuvaergiuului nici banii nici pietrele acesta a reclamat-o. Unui reporter i-a spus, călugăriță, că nu poate fi vorba de escrocherie, ci numai de împrejurările vitrige în cari trăia sanatoriul.

— **«Dor și iubire».** Cu acest titlu va ieși curând de supt tipar o frumoasă colecțiune de cântări pentru cor comp. de dl Constantin Savu, (redactor la «Tribuna»), care în prezent se află în temnița din Seghedin. Caietul I va cuprinde: «Motto», cor mixt; «Frunză verde ninifor», doină cor bărb. și solo, cu cuvinte în grai basarabean; «Hora dela Drăgășani», cor mixt; «Dragostea dintâi», doină, cor mixt (5 voci) cu solo și «Varia», cor mixt (5 voci); «Fa, Marișo!», cânt. popular, cor mixt cu solo de bas și sopran; «Frunzuliță mușetel», cânt. popular, cor mixt. — Prețul: 2 cor. 50 fil., (2 lei 80 bani, plus porto poștal. — Comandele să se adreseze la: «Librăria Tribunei» sau «Librăria diecezană» în Arad.

x **Sanatoriul «Liget»** a Drului Iakob în Budapesta, primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabetici, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pină acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institutul cores-punzător aici în țară, așadară această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este provăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aieriane.

**Alegerile parlamentare** ne îndeamnă la luptă națională. Multă insuflețire ni se vestește de pretutindenea, deci cu așa ocazii cuvine-se să ne aducem aminte și de unica firmă națională F. A. Degan din Fiume (Postoflók 163) care alături de iubiții noștri deputați, luptă pentru înaintarea comerțului, și ne duce vestea departe în țări străine. El trimite în pachete și saci paștali de 5 kgr. franco și vămuit și mai multe mărunțisur. Are cafea fină 1 kgr. cu 1 fl. 20 (2 cor. 4), tea, stafide, mandule, orez, rișcăși, smochine, etc. etc. Cine îi cetește catalogul românesc, (pe care îl trimite gratis la cerere) află multe lucruri frumoase și poate cunoaște sinceritatea acestui renumit și so. it comerciant român.

Care a văzut portul de mare Fiume, poate observa că ce mult trebuie să lupie fratele nostru cu concurența străinilor și oare noi să s'am nepăsători și să nu-l înțelegem?

Ce bună ocaziune și se da iubite cetitor a-ți procura marfa pentru sărbătorile Rosaliilor dela dânsul, căci l'ai încuraja mult, văzând că-i știm prețui năzuințele. Mulți fruntași de-ai noștri comandă dela dânsul, deci apeliăm și vă rugăm cu insistență să l' sprijiniți — multor români le-a dat el informațiuni și mai vărtos pentru locul de cură Abbazia!

## Mulțămită publică.

În virtutea decisului adunării generale a despărțământului Belinț aparținător «Reuniunii învățătorilor dela școalele populare conf. gr. or. rom. din protble Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și

Lipova» — ținută la 22 Aprilie 15 Răchita, prin aceasta aducem căldura mulțumiri, Sp. D. Dr. Gheorghe G. în Făget, pentru că în afaceri de noastre învățătoresți, n'a voit să plătească o plată. Leuceștii la 4/17 Mai, Alexa, notar. Ioan Furdianu, președinte.

## ECONOMIE.

### Peronospora.

Între vrășmașii (inimicii, dușmanii) ai viilor se numără și peronospora numită în unele locuri și mană.

Peronospora e un mucegaiu (bureta) tacă și pustiește frunzele, florile și boalelor de via așa, că în scurtă vreme micșează tot rodul viei din an, afară uscându-se frunzele vițelor, lăstarii rămân verzi și necopți, iar urmarea este: anul viitor nu vom avea lemnul de întregă se slăbește și, dacă se repetă vre o câțiva ani, vița pierde. Pagubele cât peronospora numai filoxera cășune.

Cunoscute fiind însă mijloacele de de mare însemnătate, ca să ne apărăm ei înainte de a se ivi.

Apărarea constă în aceea, că stropim cu așa numita zamă bordoleză. Aceasta e altceva decât apă, în care s'a topit (sulfat de cupru) și s'a adăugat.

Apa de topit o pregătim în modul următor:

Pentru stropitul dintâiu se folosește 100 litri de apă 3/4 kgr. peatră vânăată și var stâns. (Sub var stâns este a se înțelegi luând peatra de var punem puțină apă așa, că varul să se prefacă numai în praful acesta să ia tot atâta ca și de vânăată).

Pentruca topirea să se facă mai ușor vânăată se leagă în un săculeț de pânză se atarnă în jumătatea de apă caldă vom losim, iar în cealaltă jumătate de apă caldă stâns, mestecând bărbătește, ca să pescă bine în apă.

După-ce s'a topit piatra vânăată, turmă luțiunea aceasta laptele de var, strecurăm o sătă veche ca pietricelele de prin var și strice stropitoarele și apoi amestecăm. Dacă apa de stropit are culoarea albastrului, aceasta dovedește, că am pus var în zama bordoleză, iar la caz că ar fi ceva din laptele de var, punem în apa de tot atâta apă curată.

Despre aceea că pus-am var de ajuns putem convinge și așa, că cumpărăm dintr'apotecă (apotecă) de vre-o câțiva cruceri hârtie de lacmus și cu aceasta cercăm zama bordoleză. Dacă hârtia roșie se învinețește, aceasta dovedește că am folosit var de ajuns, dacă însă roșie, mai punem puțin lapte de var și hârtia învinețește.

Zama astfel pregătită o stropim cu stropitoarelor (proaștelor, tulumbelor) amestecate spre acest scop. De câte-ori umplem stropitoarea mestecăm bine apă de stropit cu toiu sau din ciubărul, în care am făcut-o strecurăm prin sătă ca să nu între gura stropitoare. E bine dacă și în decursul stropirii se scutură (clatină), stropitoarea pentru ca să se amestece zama din ea.

Pentru întâiaoară se stropesc când lăstarii 8-10 frunze, adică pe la mijlocul lunii două oară la 14-20 zile după stropitul a 3-a și a 4-a oară în lunile Iulie și August.

Pentru stropitul al doilea și celelate se va folosi 1 kgr. de peatră vânăată la 100 litri apă și var stâns. Mai multă peatră vânăată nu e de folos, să se ia, de oarece mărește numai cheltuielile fără a avea succes mai mare.

La stropit să îngrijim ca zama să ajungă tot locul, va să zică nu numai frunzele ci și orchinul precum și florile, boabele și lăstarii stropiți, căci peronospora îi atacă și pe aceștia.

Zama bordoleză să se facă numai în zama care se și folosește de oarece dacă stropim din putere.

Timpul cel mai periculos pentru viața este după o ploaie mărunță urmează o căldură și căci atunci se ivește peronospora mai tare și asemenea cazuri, dacă via e încă nestropită.



popim chiar și pe ploae, de oarece numai așa  
se împedea ivirea și lățirea peronosporei.

Apărarea contra peronosporei trebuie să fie  
deosebit de preventivă, adică înainte de a se ivi  
peronospora. Frunzele atacate noi nu le putem  
deca cu nici un fel de praf sau stropi, deci  
nu trebuie să avem grije să stropim la vreme de  
ce orice înțelăsări aduce pagube mari după  
prin pierderea în mare parte a recoltei și  
necoaderea coardelor de rod pentru anul viitor.

Sibiu, 17 Mai 1910,

Comitetul contral al »Reuniunii române de  
Cultură din comitatul Sibiu«.

Dr. Lucușa  
prez.

Vic Tordășianu  
secretar.

### Plata grânelor din Aradul-Non

9 Maiu 1910.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	10:80— 11:80
orz mm.	6:10— —
ovăz mm.	6:50— —
secară mm.	7:50— —
păpușoi 400 mm.	5:30— 5:40

se sunt scocote la coroane și după 30 kg

de mărturi și efecte din Budapesta.

Budapesta, 6 Maiu 1910.

Prețurile după 100 kg. a fost următorul:

Orza nouă	
De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albel — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Binițnesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — —	16 » 80
Orza de nutreț, calitate I.	14 » 75
Orza de calitate I. — — —	14 » 90
Ocuruz — — — — —	11 » 70

### Posta Redacției.

Am N. E. de interes prea local. Faptul n'are importanță de mare încât să-i sacrificăm două coloane. Vă rugăm să ne scrieți de altădată mai scurt.

L. D. Credeam că ești mult mai tânăr de cum ne scrii. Băiat abia de 19 ani! Judecăm după »poezia» »Muzicele«, cari

»S'asează supt streșina de casă  
Și cuiburile-ș fac  
Să le scutească în timpuri răle  
De vânturi și de ploii.  
Și'n timpul dimineții  
Când zorile răsar,  
La șade pe streșina casei  
Și-și cântă cântecul său drag».

Adresa n'o știm. Auzim că a plecat în

S. (R). »Academia română« din București își are originea în »Societatea literară«, înființată la propunerea ministrului de culte C. A. Rosetti, prin un decret al locotenentei domnești dela 1 Aprilie 1866.

Statutul aprobat prin acelaș decret prevedea că societatea va fi alcătuită deocamdată din 7 membri din România, 3 din Transilvania, 2 din Bănat, 2 din Maramureș, 2 din Bucovina, 2 din Macedonia și 2 din Basarabia. Cei dintii membri dela noi, după decret (22 Aprilie 1866) au fost: Iosif Ho-

Alex. Roman, (din Maramureș) T. Cipariu, G. Ștefan, G. Barițiu (din Transilvania), Andrei Mo-

V. Babeș (din Bănat), A. Hurmuzachi și A. Ștefănescu (din Bucovina).

La 29 Martie 1879, societatea e decretată prin lege în institut Național cu denumirea »Academia română«.

Statutul după modelul Academiei franceze și are următoarea compoziție (literară, istorică și științifică) cu 40 membri ordinari. Astăzi sînt membri ai academiei române (Ungaria): Ioan M. Moldovan (Blaj), Atanasiu Mă-

șcu (Sibiu), Andrei Birsanu (Brașov), Vasile Mangra (Mare).

Dr. I. Bl. (Br.). Adresa e tot cea veche.

F. (O. M.). Răspunsul la »Anonimii«, fiind prea vio-

lent și pălmas, nu-l putem publica. Dăm bucuros loc pentru articole obiective.

Arce. Abia acum ti-a sosit la redacție. Nu-l mai putem publica, fiind întârziat. Vă rugăm, însă, ca de altădată să ne scrieți mai pe scurt, ca să nu fim nevoiți să scurțăm raportul.

M. (N.). Credem că nu facem rău când te indemnăm să te abțină de la încercările poetice. Poate cele următoare vor fi reușite.

Peșea. Poeziile în proză sînt traduse în românește de obicei și mai bine decât le-ai tradus d-ta.

Z. D. (Lugoj). Nuvela »Primul meu amor zadarnic« cuprinde o sumă de amănunte fără nici un interes pentru cititori. De altă parte stilul și limba lasă foarte mult de dorit. Îndată începutul nuvelei descoperă aceste trei greșeli cardinale.

»Fiind tatăl meu notar cercuial în comuna F. (comitatul Caraș-Severin) dându-mă la școală, întâia datorință părintească indispensabilă i-a fost, a mă da în case văzute și elegante, ca să-mi pot însuși o educațiune de elită, carea apoi cu perondarea »unilor vieții omenesci să intru pe bucuria și mângăerea bunilor mei părinți. Prima creștere la oraș am primit-o la T. C. pe timpul acela director al băncii de credit »Concordia« și anul viitor intrând în gimnaz la classis profesor M. T. mai apoi și în streinătăți în orașe fruntașe».

Titlul spune mai mult decât poate ai voi să spui. »Primul meu amor zadarnic«... Cu alte cuvinte ai avut mai multe amoruri zadarnice și, pe lângă aceste amoruri... succese.

»Nuvela« n'am putut-o citi până în capăt...

### Posta Administrației.

Ioan R. Butu, Rași. Adresa cerută nu o știm nici noi.

### BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

B. P. Hașdau: »Ursita«, roman istoric à 2 cor. + 10 fil. porto.

M. Sadoveanu: »Povestiri de seară« à 2 cor. + 20 fil. porto.

Zottî Hodoș: »Poftă bună« carte de bucate. Partea I și II à 3:80 cor. + 10 fil. porto.

»Din bibl. Minervei« à 30 fil. + 5 fil. porto. Nr. 79 N. Cekhov »Nuvele«. Trad. de N. Dunăreanu.

Nr. 80 Prof. Dr. Petrini Galatz: »Tratamentul general al Sifilisului«.

Nr. 80 E. de Amicio. »Constantinopolul«. Traducere de N. Pandelea, Vol. 1.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

## „Wällischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahmann, cu toate Intocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice (1 oră și jum. depărtare dela Viena) în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (hei Wien).

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Credit pe ipotecă, pe cambiu  
și pentru oficianți  
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

## Scrietor, — cu praxă, — caută aplicare momentană. —

Adresa la acest ziar sub titlul »Scrietor«.

A apărut broșura

Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare

sau

Alcoolismul și urmările lui

din punct de vedere economic, igienic, moral și național. — De Pr. D. Voniga. — Tipografia Nouă, Orăștie 1910. — Broșura se estinde pe 6 coale tipar 80 și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirituoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricacioase ale beuturilor spirituoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismul sub raportul morbidității și al mortalității. 7. Tuberculoza (oftica) și morburile mentale. 8. Alcoolul și morală publică sa raportul dintre alcoolism și criminalitate. 9. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. 10. Copiii bețivilor. 11. În resumat: Alcoolismul — Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare. 12. Cauzele alcoolismului. 13. Plan de învățământ antialcoolic. Prețul broșurei 1 cor. 60 fil. Se poate procura la autor în Gyirok și la toate librăriile.

### Trai comun — Căsătorie.

Comerciant român necăsătorit, cult, poziție frumoasă, materială, exploatator de pădure; fără nici un fel de viciu, sănătos, etate 50 ani. Dorește tovarășă de viață cu văduvă româncă, cultă, fără copii și viciu, sănătoasă, bună gospodină, bună menageră, temperament fizic, plăcut, trecut ireproșabil, etate dela 30 ani în sus. — Eventual posibilă căsătorie convenabilă, cu asemenea damă cu poziție materială. — Discreție garantată.

Adresa la ziar sub... pentru »G. C.«

### CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil la institutul de credit și economii »Zlăg-neana« societate pe acții în Zlatna (Zlatna, cottul Alba-inferioară), se publică prin aceasta concurs cu termen de 25 Mai st. n. 1910.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar anual C 1200— în rate lunare anticipative;

b) Tantiema statutară. Dela reflectanți se recere:

a) să dovedească că au absolvat cu succes bun, vre-o școală comercială;

b) să poșeadă în vorbire și scriere limba română și maghiară;

c) că au oareș-care rutină deja în afacerile de bancă.

După un an de probă alesul va fi aplicat definitiv în serviciul băncii, pe când i-se pune în vedere și ameliorarea salariului în conformitate cu zelul și dibăcia dovedită.

Postul e de a se ocupa imediat.

Zlatna, 4 Mai st. n. 1910.

Direcțiunea.

### Căsătorie.

Un tânăr comerciant, voiește a face cunoștință cu o domnișoară din familie bună și serioasă, având zestre până la 2—4000 coroane, se recere să fie econoamă bună.

Doritoarele să se adreseze la administrația acestei foi pe adresa »tânărul«.

Dela Antistia comunei Vinga.

**Aviz!**

Târgul de primăvară se va ține în Vinga dela 3—5 Iunie inclusive, a. c.

Se avertisează proprietarii de vite, că pe terenul târgului vor putea petrece numai care au vite provăzute cu bilete.

Târgul de porci e permis.

Vinga, 10 Maiu 1910.

Antistia comunală.

**Voiești**

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri canari, papagai vorbitori, petroșeli, pești de aur, porumbi, găini de soiu, păsuni, iepuri, câni de vânat și de lux, pis'ce de Angora, mămuțe îmblânzite, colivii etc. aparate brute, să alegi și să cumperi numai dela vânzător a de paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Dacă le aibi toate aceste, apoi și cel mai bun nutreământ pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumperi. Numai în depotul principal: **Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10.** (Oda'e separată pentru paseri cântărețe).

Eu vând numai exemp'are și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.

Prem'at la Amsterdam, la Viena de două ori, Bruxela, Londra, Marsil a, Paris, Zagreb.

1000 epistole de re noștință, precum și multe alte diplome. Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.

**ANUNȚ.**

Subsemnatul caut un candidat și un scrietor de avocat cu praxă și versați în afacerile cărții funduare. — Doritorii de a ocupa aceste posturi să binevoiască a mi-să adresa deauna mie comunicându-mi și condițiile. — Aplicare momentană!

Cu deoseb. stimă:

**Dr. Ioan Hica, adv.**  
Hațeg — Hátszeg.

**INȘTIINȚARE.**

Din cauza aglomerației mari din magazin se pot capăta cu prețuri nespuse de mici cei mai noi și mai frumoși articlii de sticlă, porțelan și pentru spălat.

Mare asortiment de **lampe de atârnat și de masă.**

Cea mai ieftină sursă de cumpărat obiecte de lux (figuri).

Obiecte de lux, din argint de China și alpaca, obiecte de masă de prima calitate. Foarte mare asortiment de cadre, în totdeauna se află în magazin peste 400 de mode noi și executate cu gust.

**FISCHER MOR, Andrassy-tér 20.**  
(Palatul Fischer Ellz).  
Telefon pentru oraș și comitat 568.

**Medic român în Karlsbad.****Dr. ENEA NICOLA****KARLSBAD,**

sa mutat în casa „Billroth” lângă Sprudel.

**Stațiunea balneară Bogdarigós,**

cott. Timișului, 7 km. depărtare de Charlottenburg pe linia Timișoara-Radna-Lipova. Stație de telefon în localitate. E bine ca la gară trăsurile să se comande din vreme. Având în vedere situația geografică, e un admirabil loc de cură climateric și balnear, și apa are mare efect contra junghiurilor, răcelei, reumatismelor și bolilor de nervi. — În stabiliment e medic și farmacie permanentă. Lămuriri se dau în Bogdarigós telefon 27 și în Timișoara-fabrică la farmacistul: **NĂGELE ANTAL** Telefon 822. — Deschiderea la 1 Maiu. Sezonul ține până la sfârșitul lui Sept.

**Fluid pentru turști de Kwizda.** Marca de scutire a șerpului.

Mijloc aromatic probat de frecat pentru întărirea și câștigarea puterii vinelor și mușchilor, contra podagrei, reumei, ischiashiului, junghiurilor în coaste etc. pentru turști, vinători bicicliști și călărești ca mijloc de întărire și re-ăstăgarea puterilor după drumuri obositoare.

Prețul unei 1/2 sticle cor. 2 — 1/2 sticlă c. 1-20, veritabil se capătă în farmacie. Catalog de prețuri gratis și franco se capătă prin depozitul principal:

**Franz Johann Kwizda,** farmacist, literantul curții ces. reg. austro-ungare; reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien. g



**CUMPĂR** în orice cantitate romonite, flori de tei, flori de friguri, rădăcini și frunze de mătrăgună, flori de soc fie verzi, ori uscate și Gândaci de Mai.

**Farmacia lui SZOKOLY SANDOR, Arad** (vis à-vis de biserica sârbească). —

Atrag atenția onoratului public asupra atelierului meu de **spălătorie și colorare chimică** existent de peste

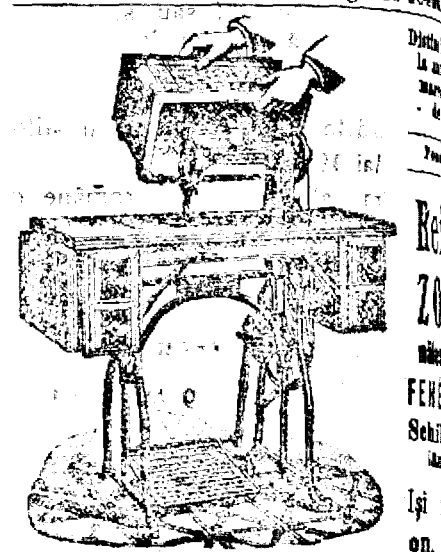
**50 de ani**

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

**FEICHTINGER J.**

Kolozsvár  
Str. Paris 5. Telefon =

Cea mai veche prăvălie de mașini și biciclete din Ungaria-dec



loc și provincie marele său atelier unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. depozit tot-felul de gramofoni

Tine în deposit cele mai bune biciclete noi, mașini doocuit și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

**Câteva cuvinte asupra boalelor secrete**

E trist, — dar în realitate adevărat e că mea de azi e bătătoare la ochi multime de oameni, a căror sânge și sucuri tropesc atrofiate și cari în urma neștinței din trecut prin deprinderi rele și-au adâncinat sistemul și puterea spirituală. E timpul să scapi acestei stări îngrozitoare să se pună capăt bue să fie cineva care să dea tinerimii binevoitoare, sincero și amănunțite în toate vește viața sexuală — trebuie să fie cineva oamenii să-și încredințeze fără teamă, și cu încredere necazurile lor secrete. Dr. în deajuns însă a destăinui aceste necazuri, cui, ei trebuie să ne adresăm anul acestui specialist, conștiințos, care știe să dea viații sfaturi bune sexuale și știe a ajuta burilor ce deja eventual există, atunci încetă existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mărească și pentru scop e institutul renumit în toată țara a Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapest VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discerț mai strictă, primește ori cine (atât bărbați și femei) deslușiri asupra vieții sexuale, sângele și sucurile trușesti ale bolnavului și nervii i-se întăresc, tot organismul i-se curăță de materiile de boală, chinurile suferinței niștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și dical cu metodel lui propriu de vindecare și cazurile cele mai negleșite, ranole sifilitice de țevă, bășică, nervi și șira spinării, necaz de confuzie a minții, urmările onaniei și a sîmii, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bătești (impotența), vătămurile, boalele de piele și toate boalele organelor sexuale. Pentru femei e sală de așteptare rată și eșire separată. În ceace privește depărtarea nu este piedecă, ocol dacă cineva orice cauză, n'ar putea veni în persoană, i-se va da răspuns amănunțit foarte discret scrisoare (în epistolă e de ajuns a se pune numai marca de răspuns). Limba română e bește perfect. După încheierea curei, eșire se ard, ori la dorință se retrimit fie-căruțutul se îngrijește și de medicamente. Vizitele se primesc începând dela 10 ore și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.

**ANUNȚ.**

La proprietarul Ioan Popescu Magyarád se află de vânzare cant mare și mic:

**vin vechiu și nou**  
de Măderat.

**Prospect de prețuri**  
 pentru produsele de primăvară a „asocia-  
 țiunii pantofarilor din Arad”.

**Botine pentru femei:**

- Botine din păsă . . . fl. 1.50
- Botine de piele de vacs dela . . . 2.— în sus
- Botine Regate . . . 2.80
- Botine chevreux . . . 4.50
- Botine vacs cu șiret dela . . . 3.60
- Botine chevreux cu șiret . . . 5.50
- Botine de vacs cu nasturi . . . 4.80
- Botine chevreux dela . . . 6.50

**Botine pentru bărbați:**

- Botine simple, piele de vacs fl. 3.30
- Botine și fețe . . . 4.—
- Botine de piele cu lustru . . . 4.80 în sus
- Botine simple ușoare ca un . . .
- Botine pentru bolnavi dela . . . 5.—
- Botine chevreux . . . 6.50
- Botine de piele de box . . . 5.80
- Botine chevreux de box . . . 6.20
- Botine chevreux bună dela . . . 7.80
- Botine de chevreux . . . 5.—

Putem în depozit totfelul de ghetă pen-  
 tru copii. La comanda din provincie să  
 redacie urma piciorului pe o hârtie.  
 Comandă contra ramb. necorespunzând  
 se poate în curs de 8 zile se schimbă.

**Nou atelier de fotografiat.**

Aducem la cunoștința on.  
 public, că am deschis  
**un nou atelier de  
 fotografiat**  
 în Arad, pe Szabadság-tér 16,  
 unde vom pregăti cele mai  
**moderne fotografii cu 40%**  
 mai ieftine prețuri.  
 Cu toată stima:  
**Sztojkovits és Békés.**  
 Nou atelier de fotografiat.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat

**săpunuri**

pentru gospodărie, săpu-  
nuri de toaletă, parfumuri,  
și orice articole pentru spălat.

**Luminări**

de stearină și ceară pentru  
biserici; e fabrica de săpun  
a lui

**Lorencz Károly,**  
Arad, Str. Forray p. Nádasy.

**Nou! Nou!**  
**Atelier de frizerie.**

Am onoare a aduce la  
 cunoștința onor. public că  
**mi-am deschis un atelier  
 de frizerie,** aranjat cerin-  
 țelor celor mai moderne, în  
 Arad, Luther Márton-tér  
 Nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu).  
 Rugând binevoitorul sprijin  
 al on. public sunt  
 Cu deosebită stimă:  
**FOGARASSY PÉTER**  
 friseur.  
 Primește vopsirea părului,  
 cu prețuri ieftine.

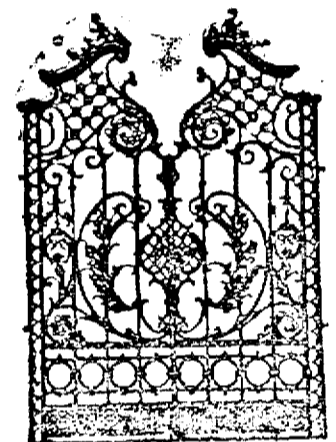
**Schimb de local.**

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că  
**atelierul meu de lăcătare artistică**  
 pentru edificii se află începând cu 1 Martie în noul  
 local din strada Bachgasse Nr. 11.

Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutătoare  
 în plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari  
 cereri, oferindu-mi serviciile pentru toate lucrările de lăcă-  
 țare, edificii, instalații de apaducte și latrine, precum  
 și orice lucrări și reparaturi ce cad în această branșă.

**VICTOR DRODTLOFF,**  
lăcătar,

Blümling-Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11.  
 Grădini de vile, biserici, etc. — Cele mai bune accesorii pentru  
 lăcățar. — Ferești de fier și oțel pentru fabrici, magazii și  
 școli. — Prospekte complete de prețuri și informații gratuite.



**Să ne ferim de molii!!**

În institutul de asigurare contra  
molilor din Oradea-mare a lui

**Dozsa János**

blănar

Nagyvárad, Passage Sass  
— în fața teatrului „Urania” —

Se îngrijește pe lângă prețuri con-  
 venabile, blane pentru femei  
 și bărbați și blane de călătorie,  
 covoare, boale și manșoane.  
 Magazin asigurat contra focului.

Dipl. de onoare Lovrin 1902. Medalia de aur Timișoara 1891.

**SZUBOTHA SANDOR**

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.  
 Intemeiat la 1883. Telefon pentru comit. și oraș 488.  
 Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

**TIMIȘOARA-CETATE**

În colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul „Hungaria”.

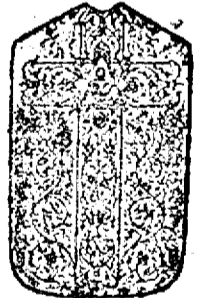
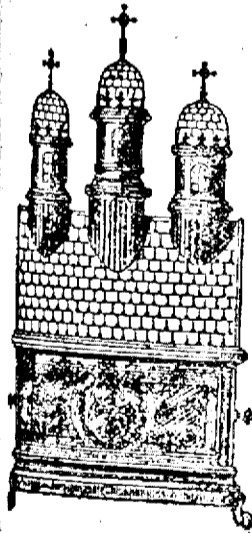
Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a pro-  
 fitei cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru  
 biserici capele, sau societăți de înmormântare

**odăjdii, steaguri, cruci, statue**  
- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale  
 — necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele lau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —



**FISCHER TESTVÉREK**

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri  
 de sîrmă pentru garduri, site și de coarde  
 din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.  
Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 557.

Recomandă în atențiunea on. public  
 magazinul bogat în lucrări de  
 branșă aceasta,

cari se capătă cu prețuri  
ieftine de concurență. :

Catalog de prețuri la dorință se tri-  
mite gratuit și porto franco acasă.

**Magazie de articlii pentru biserici și preoți.**

**GEORGE JANCOVICI**

ARAD,  
Forray-utca Nrul 2.

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

**noutățile de primăvară**

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri,  
 cretoane, batisturi și multe alte articole  
 cari nu se pot toate înșira.

Cea mai bogată ma-  
 gazie în articlii pen-  
 tru sfintele biserici  
 și preoți

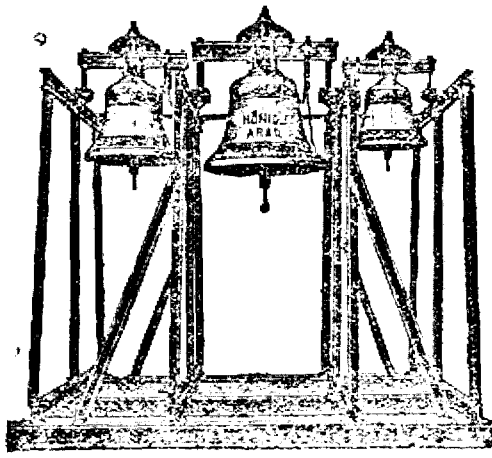
Postavuri de reve-  
 renzi, briuri preo-  
 țești, roșii, vânate și  
 negre. ::

Clorapi împletiti în temite.

# Frideric Mönig

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.



turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Fondat la 1840.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că lașă cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiși tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimcarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.



## Kneffel Károly és

Am onoare a aduce la cunoștință public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbi

din palatul de pe Andrassy-ter

Boros Béni-ter nr. 1

Apropiindu-se sezonul de încălzire, în dispoziția p. t. public cu cărbuni veșt în ori-ce cantitate, transportați și primește angajament pe întregul an ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face în persoană, corespondență sau prin Telefon nr. 1 la firma:

## Kneffel Károly és

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-ter nr. 1

(Cassa Kneffel).



Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

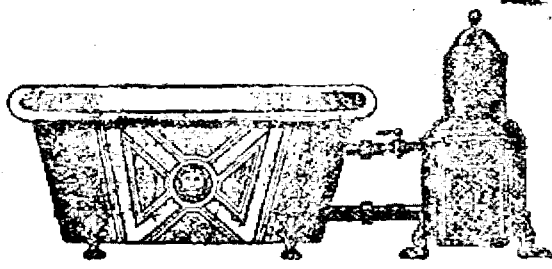
Telefon 184.

## CARL PIFFL

Prima fabrică de obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichiglerie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copil, — scaune pentru scaldat încălzitoare și vane



de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și căni. Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ține. Conducet pentru apă, aranjări pentru baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenicii se primesc cu condițiuni foarte bune.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

## inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, lunilor, cea mai veche prăvălie în bransa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se efeptuiesc comande pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă ececucie, din stofele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai eclatantă garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în provincă.

Cu deosebită stimă:

inokai Tóth Lajos, croitor,  
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrassy nr. 25.

Telefon 594.

Telefon 594.

Institut de împrumutat pânze de dril și saci

## BRAUN MIKSA

negustor de fuior în și urzică.

ARAD, Piața Boros Béni Nr. 1.

Depozit pentru desfacere:

Saci	Fulor	Sfori de tutun
Pânze	Sfori pentru vie	Pinză de luptă
Valtrapuri	Sfori p. saci	Rețele de patură
Asternuturi	Spagat p. pachete	Saci p. storsă
Fringhii	Sfori de legat	Fringhii p. sursă

Cumpăr și vând saci de făină și țărițe, folositi

## In atențiunea onoratului public!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că începând cu 1 Aprilie 1910, mi-am deschis în Arad, piața Andrassy nr. 8 un bogat magazin de

## clasornice și giuvaericeale din aur și argint.

Aducând aceasta la cunoștință, trebuie să remarc, că cercetând toate centrele europene mi-am câștigat experiență specială în ce privește podoabele moderne, așa fel, că nime nu-mi poate face concurență, ce privește calitatea și ieftinătatea acestora.

În magazinul meu se găsesc cele mai bune și mai frumoase pendule, clasornice din aur și argint pentru bărbați și femei, deșteptătoare pe lângă garanție de cinci ani, apoi cele mai moderne inele, cercei, brochette, atât în aur cât și în argint și cele mai ieftine prețuri.

Schimburi și reparatori se efeptuiesc ieftin și conștiințios. Cumpăr și schimb aur sfărmat.

Recomandându-mă bunăvoinței și sprijinului publicului, făgăduiesc că cea mai de frunte nizuință îmi va fi că să servesc clientela colant, câștigând prin aceasta încrederea.

**Brandes D.** magazin de clasornice și giuvaericeale  
Arad, piața Andrassy Nr. 8.

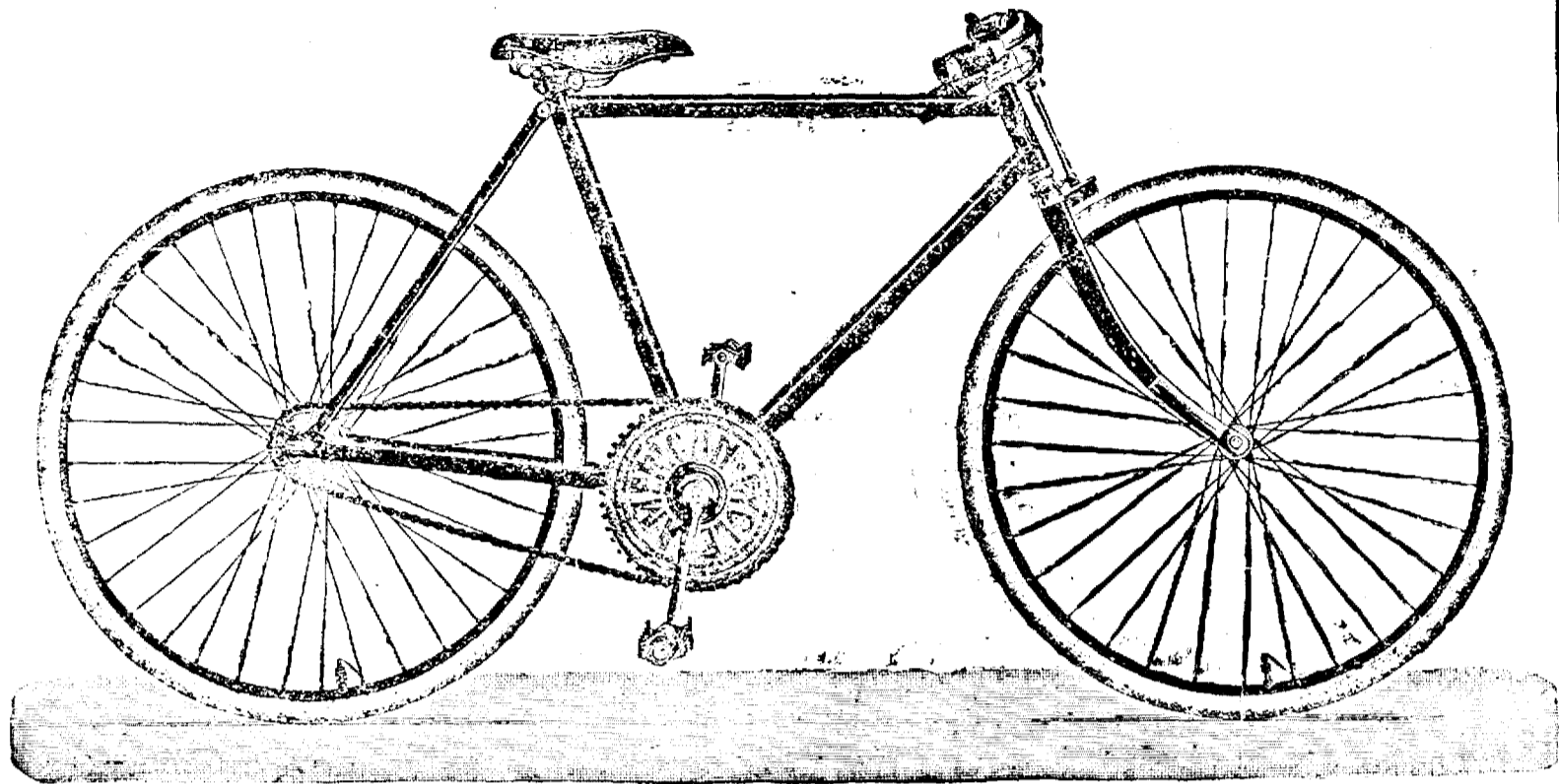
In fața bisericii catolice.

# Cicla Americană model 1910

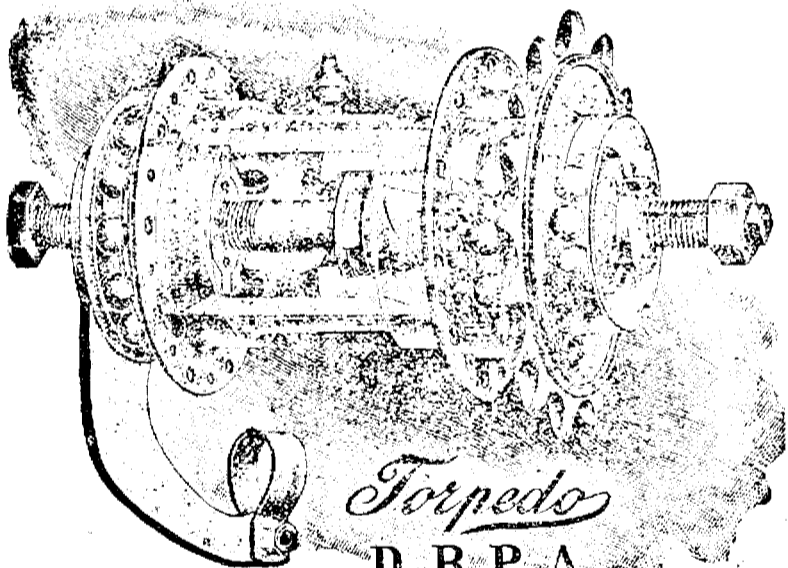
e cea mai bună bicicletă pentru ture din lumea întreagă, costă 96 Cor.— espedată franco la orice stațiune.

Adresa pentru scrisori și telegrame:  
**LADÁNYI IZSÓ, Timișoara.**

Filia: **GYÁRVAROS, str. principală Nr. 24.**

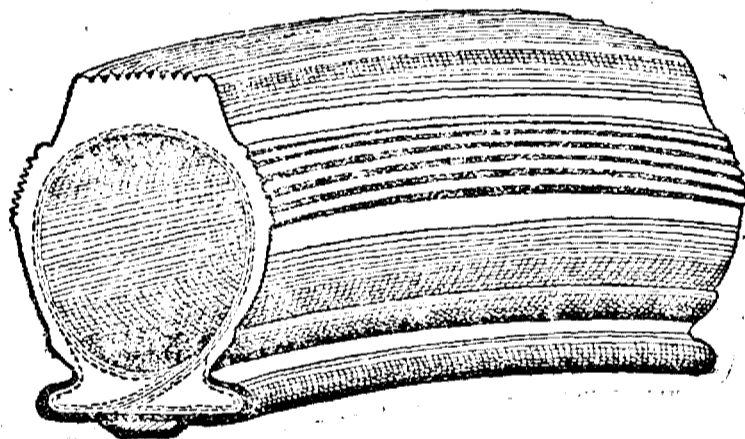


Cadrul e edificat modern, călit pe dinlăuntru, acoperit cu cea mai fină poleială neagră, osla pedalelor are alături de lanțul roții de transmisiune un șut contra prafului. Pedalele sunt așezate în mod foarte deosebit pe o osie escludând prin aceasta nesiguranța roții de transmisiune. Manivela de format elegant e frumos împodobită și așezată în țeava brațului. Aranjamentul frânei e provăzut cu un rezort nevăzut, ceea ce împiedică murdărirea sau nefuncționarea franei. Apărătoarele sunt obduse cupolei negre foarte fine. Lanțul masiv de transmisiune e cu inscripția frumos lustruită „Cycle American”. Pedale de gumă elastică cele mai noi și cea mai bună calitate, osii și spițe. Invălitoarele sunt foarte trainice și pe lângă un plus de 10 Cor. trimit învălitorii de munte în grosime de un deget. Pentru calitate se garantează un an.



*Torpedo*  
D. R. P. A.

Roată automată cu frână liberă „Torpedó”  
15 Cor.



Invălitori pentru munte  
cu o boltitură de grosimea degetului,  
bucata Cor. 7.50.

P. T. Numita bicicletă „Cycle American” o vând spre deplină mulțămire a clientelei mele de ani de rând, așa că comanda îngrămădindu-se nici nu se mai pot efectua prompt. Acum însă mi-a reușit se câștig vânzarea exclusivă pentru Ungaria a renumitelor biciclete „Cycle American”, prin ceea ce mi s’a dat ocazia ca să am depozit permanent din acest articol și ori ce comandă să efectueze în decurs de 48 de ore. A și sosit un întreg vagon de biciclete „Cycle American” model 1910 și trimet acest vehicul pentru ture, renumit în toată lumea, pentru 95 Cor., pe deplin echipat și liber, în ori ce parte a Ungariei și Croației — de asemenea în ori ce gară a Slavoniei, Bosniei și Herțegovinei. La comandă e de ajuns o anticipație de 10 Cor., iar restul se rambursează. Dacă dorește cineva o roată automată ca cea de mai sus, atunci prețul se urcă cu 15 Cor. La cerere bicicleta se va prevedea cu apărătoare, fără nici o diferență de preț.

**Vanzătorilor le recomand extra-cratell:**

- |   |  |
|---|--|
| 1 pompă pentru bicicletă garantată — — — 3 Cor.     | 1 invălitoare bună pentau, bicicletă garantată — Cor. 4.50 |
| 1 cea mai bună pompă pentru bicicletă garantată 4 „ | 1 „ de munte, ca mai sus — — — „ 7.50                      |
| 1 invălitoare de munte (prima) — — — — — 9 Cor.     |  |

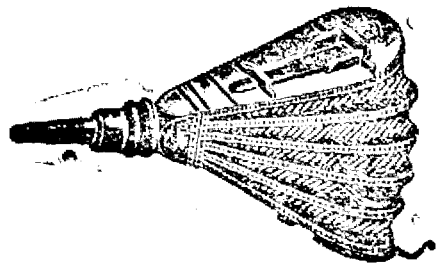
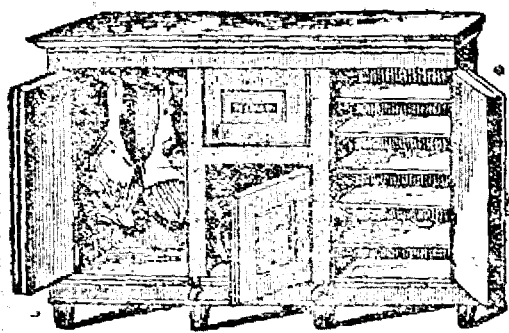
Cel mai mare depozit de ori ce părți constitutive pentru biciclete, de asemenea cel mai bun atelier pentru repararea lor, a mașinilor și gramofonelor. Ori ce comandă după primire se efectuește îndată, iar cele neconvenabile se schimbă.

Cu stimă

**LADÁNYI IZSÓ,**

mare comerciant de aparate și biciclete  
TIMIȘOARA, Intraurban în fața edificiului seminarului rom.-cat.  
Telefon 577.

**Seemann József,** lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foi de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvár) str. Malom nr. 20.



**Recomandă** hotelierilor, măcelarilor și în gospodăria casei dulapuri de gheață dela 32 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și saurilor  
**foi de suflat** excelenți.

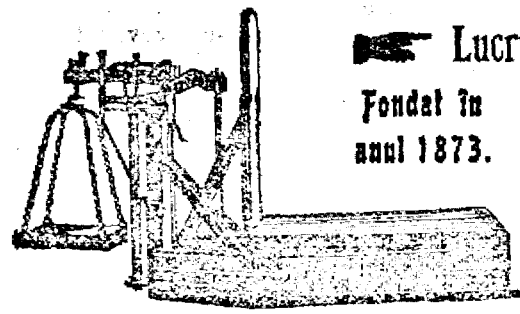
măcelarilor, morarilor, comercianților și domniilor

**cântare** zecimale și centimale și cântare-poduri în diferite mărimi.

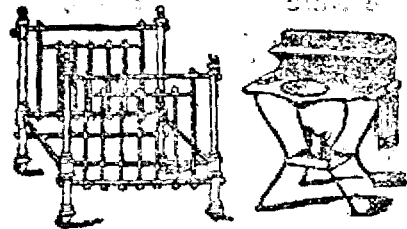
institutelor, șpitalelor, cafenelelor și ospătărilor — tot felul de **mobile de fier.**

Primește tot felul de lucrări de lăcătărie ș. a. lucrări de fier pentru zidiri, porți de fier îngrădire de morminte și vetre de fier din material excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la ziarul „Tribuna“, primesc catalog de prețuri ilustrat gratis și porto franco.



**Lucrul bun nu e scump.**  
Fondat în anul 1873.



Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

**GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA**

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézs**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.  
Cancelarie Centrală:  
Nagyszeben, Fleischer gasse 17.  
Filiale: Déva, Nagyvárad.



**Să ne credeți**

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”



Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din coasă, coase rele sau moi nu se găesc între ele. Pentru trăsnicia bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de

Preful: 1 buc. 1-80 1-90 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. — una se da

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă ramburs  
**Lengyel Testvérek** magazin de  
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

# MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

# Reisz Miksa

Békésesaba. în Nagyvárada  
Sas-utca Nr. 7.